Ljusglimtar från Mongoliet

TIDSKRIFT FÖR SVENSKA MONGOLMISSIONEN

N:r 1 | EXPEDITION: Brunnsgatan 3, Stockholm | 1930

»Vi hava en överstepräst.»

Av pastor *Fritz Peterson.*

»Men en huvudpunkt i vad vi vilja säga är detta: Vi hava en översteprest som sitter på högra sidan om Majestätets tron i himmelen.» Hebr. 8: 1.

Jag satt en afton och läste Hebréerbrevet, ett av de mest märkliga brev vi ha i vårt nya testamente. Vad som först väckte min häpnad, var de många och så oändligt betydelsefulla namn, som givas åt vår Frälsare i detta brev. Det blev för mig så dyrbart. Jesus kallas för sonen, arvingen till allt, Guds härlighets återsken, Guds väsens avbild, den förstfödde, Herren, frälsningshövding, den som helgar, vår broder, översteprästen, den som försonar, den som kan hjälpa, vår bekännelses apostel, Jesus Guds Son, förelöparen, löftets man, medlare, det felfria offret, väginvigaren, den som skall komma, trons hövding och fullkomnare, ett nytt förbunds medlare, densamme i går och i dag så ock i evighet, den store herden för fåren. Ännu rikare blir denna lista, då man vet, att intet av allt detta endast är en tom titel, utan att varje utsaga har bakom sig en levande verklighet.

Hebréerbrevets författare har ej sagt lika mycket om varje namn. Det finnes ett som han särskilt på goda grunder

gjort till en huvudpunkt, åt vilken han ägnar flera kapitel i sitt brev. Han sammanfattar denna huvudpunkt med de orden: »Vi hava en överstepräst.».

Vi kunna knappast göra oss en föreställning om vad det innebar för de hebreiska kristna att ha brutit med judendomen och blivit Jesu, Nasaréens, föraktade lärjungar. De voro födda i en atmosfär, i vilken röken ständigt steg upp från altare och brännoffer.

Från barnaår voro de lärda att iakttaga alla yttre stadgar och gudstjänstbruk samt att i en alldeles särskild mening lita på översteprästens försonande gärning innanför förlåten på den stora försoningsdagen, årets största och betydelsefullaste dag.

Nu genom att bliva Jesu lärjungar hade de avskurits från allt detta yttre, som förr betytt så mycket för dem. I stället för allt detta yttre skulle deras gudsförhållande vara ett inre andligt gudsförhållande, som icke var förmedlat av yttre tempeltjänst, offer, präster och kulthandlingar.

Att detta för många var oerhört svårt förstår den lätt som något känner traditionens och hävdens oerhörda makt.

Svårast var kanske för dem att slitas lösa från översteprästens gärning. Han var deras enda väg till Gud, till försoning och frid. Han var det förkroppsligade, gudomliga medlidandet. Han bar deras synd, skuld och brist på sitt hjärta, då han gick inför Guds ansikte. Han bar deras namn på sin bröstsköld. Voro de än av alla glömda — han glömde dem ej.

I Israels bästa dagar fanns ingen person, mer betydelsefull, mer vördad, mer oumbärlig än översteprästen.

Han betydde mer än konungen. Den sistnämnde betydde yttre makt och härlighet. Han sysslade med folkets förhållande inbördes och till omgivande nationer. Men översteprästen hade att sköta folkets förhållande till Gud.

Översteprästen hade ett större rum i folkets hjärtan än profeterna. Dessa voro ju även de Guds sändebud i tider av förfall. De kommo med domsord på sina läppar. Deras budskap var en renande storm men kunde ändå ej ersätta översteprästens ständiga gärning. Översteprästen kom närmare folkets hjärtan än domaren. Denne skulle med lagens viktskål avväga förhållandet mellan skuld och straff men kände intet lagrum för barmhärtigheten. Hans motto var »öga för öga och tand för tand».

Men översteprästen var det förkroppsligade förbarmandet och medlidandet. Han skulle sammanföra och försona syndfulla brottsliga människor med en helig fruktansvärd Gud. Han visade vägen för dem som voro under dom, huru de skulle vinna försoning och frid.

Man undrar därför ej på att Hebréerbrevets författare gjorde sig all möda att för de hebreiska kristna påvisa, att de icke förlorat något genom att de lämnat judendomen och blivit Jesu lärjungar. Allt av vilket de i judendomen endast hade förebilder och skuggor hade de i stället i rikaste verklighet i Kristus. Han, och Han allena var den ende, sannskyldige och verklige översteprästen. Vi hava, säger han så frimodigt, en överstepräst.

Han talar om hur Han blivit vår överstepräst, i vad förhållande Han stod till Gud och i vad förhållande Han stod till oss, hur Han fostrades för sin översteprästerliga gärning, vilket offer Han frambar och vilken ny och levande offerväg Han därmed invigde, hur Han renar, försonar och helgar alla dem som genom honom komma till Gud, hur Han gått innanför förlåten och vad Han där uträttar samt att Han skall komma igen och välsigna den väntande menigheten.

Ha vi stannat för och tänkt på vad det betyder att Jesus blivit *ett* med oss, är *född* in i vårt släkte och genom födelsen blivit *oskiljbar* från mänskligheten?

Vi sjunga därom i våra julsånger:

»O, vilket under, Hur djupt sig den Högste vill böja,
O, vilken kärlek och nåd sig i gudomen röja,
Gud blir ett barn, Oss att ur djävulens garn
Frälsa och till sig upphöja.»

»Han människa är vorden, En lovad nådetid
Har uppgått över jorden Med ljus och hopp och frid.»
»I mänskligheten uppenbar, är Han vår broder vorden.»

Huru nu detta skett och varför detta skett säges oss i orden: »Då nu barnen (Abrahams säd i första rummet och mänskligheten i stort) hade blivit delaktiga av kött och blod, blev Han på ett liknande sätt delaktig därav, för att Han genom sin död skulle göra dens makt om intet, som hade döden i sitt våld, det är djävulen, och göra alla dem fria, som av fruktan för döden hela sitt liv igenom varit hemfallna till träldom.» Hebr. 2: 14, 15. Ha vi någonsin tänkt på att Jesus blev människa för att kunna dö och att Hans människoblivande och Hans död betyder vad här står?

Det finnes intet mänskligt, utom för synd i sitt eget väsen, för vilket Jesus är främmande. »Vi hava icke en överstepräst, som ej kan hava medlidande med våra svagheter, utan en som varit frestad i allting likasom vi, dock utan synd», Hebr. 4: 15.

»Han måste i allt bliva lik sina bröder, för att Han skulle bliva barmhärtig och en trogen överstepräst i sin tjänst inför Gud, till att försona folkets synder», Hebr. 2: 17.

»Han, som helgar, och de, som bliva helgade, hava nämligen alla en och samma Fader. Fördenskull blyges Han icke för att kalla dem bröder», Hebr. 2: 11.

Vår store överstepräst har i allt delat vår lott.

Han har känt ett barns hjälplöshet och behöft en moders vård.

Han har växt upp och lärt lydnad inför både människor och Gud, sin Fader.

Han har känt fattigdomens börda och tider av hemlöshet, som kom honom att utbrista: »Rövarna hava kulor och himmelens fåglar hava nästen, men människosonen har intet att luta sitt huvud till.»

Han har av arbete och möda känt sig så uttröttad att Han somnade in i bakstammen på en obekväm fiskarbåt.

Han har känt sig fullkomligt hjälplös inför förhållanden, om deras lösande skulle bero på hans egen kraft. »Sonen», säger Han, »kan intet göra av sig själv.»

Han har känt oförståelsens bitterhet från dem som stodo honom närmast, en älskad moder och hans bröder. Se Mark. 3: 21, Joh. 7: 5.

Han har känt vad det vill säga att lämnas sedan Han varit omgiven av beundrande skaror.

Han har känt vad det vill säga att nödgas umgås med och vara omgiven av småsinnade, okunniga och många gånger ointresserade lärjungar, med vilka Han fick ha oändligt tålamod.

Till sist fick Han lämna jordelivet på ett sätt som var förbundet med namnlöst lidande, övergivenhet, vanära och dödsmörker.

Den enda förklaring till allt detta ges oss i orden: »Ty det hövdes honom, för vilkens skull allting är och genom vilken allting är, att då Han ville föra många barn till härlighet genom lidande fullkomna deras frälsningshövding», ledare, grundläggare. På ett annat ställe heter det: »Så lärde Han, fastän Han var Son, lydnad genom sitt lidande, och när Han blivit fullkomnad blev Han för alla dem som äro honom lydiga upphovet till evig frälsning och hälsades av Gud såsom överstepräst efter 'Melkisedeks sätt'», Hebr. 5: 8-9.

Vi ha en överstepräst, som är vår broder, som kan hjälpa oss, emedan Han förstår oss, emedan Han varit frestad i allting likasom vi.

Vi ha en överstepräst, som framburit ett fullkomligt offer, som kan utplåna synd. Vi ha en överstepräst, som kan och vill föra oss till Gud, om vi kasta oss i hans armar. Vi ha en överstepräst, som tagit sig an vår sak med en gudomlig bröders hjärta och intresse. Kalla honom vad du vill och vad du bäst behöver, en broder, en medlare, frälsningshövding, ledare, grundläggare, försonare, helgare, överstepräst, herde. Han är oändligt mycket större än alla namn du kan nämna, honom med. Men det största av allt är att Han är din och du kan bli hans.

Mongolbrev.

I.

Geltjaggan den 24 sept. 1929.

Då det är i det närmaste en månad sedan jag sist lät höra av mig, vill jag sända några rader nu, då vi ha tillfälle sända post. Vad tiden går fort. Ännu ha vi här så varmt och skönt, en riktig sommar. September är för övrigt den skönaste tiden här i Mongoliet — hettan är då ej plågsam och steppen är grön och vacker. Hemma i Sverige är våren så vacker, här är det ej så, ty då ha vi de hårda stormarna och markerna äro bruna den tiden på året. Ja, pastor Hagner fick vara med om en typisk vår i Mongoliet.

Den epidemi av para-tyfus, som vi länge haft här, har ännu ej gett med sig. Vår doktor har visserligen skyddsvaccinerat de flesta här, men det oaktat ha vi ej blivit kvitt sjukdomen. Elsa är för närvarande sjuk och vi vänta nu en kris med vändning till det bättre. Har hon väl blivit feberfri, så dröjer det dock rätt länge, innan hon återhämtat krafterna. Av de fall vi förut haft här, ha vi sett, att det dröjt flera veckor, innan den sjuke blivit fullt återställd. — För närvarande ha vi också barnhemsmor, Goumbourren, och ett par av smättingarna sjuka i samma onda.

Denna månad är en tid av arbete för mongolerna. Tack vare de rikliga regnen ha vi fått en utomordentlig höskörd detta år, och både vi och alla här bosatta mongoler begagna tillfället att upplägga ett rikligt förråd för vintern. Det är en riktig glädje att se mongolernas iver och arbetslust med höslättern och med att reparera eller bygga nya inhägnader för höet. En följd av allt detta utearbete är att våra sammankomster ej kunna bli så talrikt besökta. Dock vänta vi ändring härutinnan, då utearbeten, som måste göras innan kölden kommer, äro undanstökade. Vi ha ju alltid en liten trogen skara, som deltager i våra dagliga morgonböner.

Den gångna sommaren, då alla mongoler i denna del av landet så gott som undantagslöst företagit pilgrimsfärder till något tempel, där Pansjan Lama uppehållit sig för att mottaga tillbedjan, har förvisso varit en prövnings- och sållningstid för de kristna mongolerna. I går läste vi vid den gemensamma morgonbönen ur »Ljus på vägen» bl. a. följande ord ur 5 Mos. 13: 3: »Herren, eder Gud, sätter eder på prov för att förnimma, om I älsken Herren eder Gud av allt edert hjärta och av all eder själ». Säkert ha förförelserna till avguderi starkt kommit till våra kristna mongoler, och det har gällt för dem att i ord och vandel bekänna, vem de vilja efterfölja och tjäna, den Ende, Sanne Guden eller en människa, dyrkad såsom Gud. Då jag var hemma och endast kände missionen på avstånd, ville jag gärna tro, att en omvänd hedning var en riktig mönsterkristen; att en, som från avguderiets vidskepelse och mörker fått syn på Guds helighet och ljus, skulle bliva så gripen och fylld av det nya, att en återgång till det gamla skulle vara otänkbar. Verkligheten har dock visat mig, att de hednakristna äro svaga och skröpliga och lätt bli rov för allehanda frestelser och nederlag. Här i Mongoliet äro de flesta ej heller läskunniga, och de sakna därför möjlighet att själva bruka Guds ord till ledning och kraft i sitt kristna liv så som önskvärt vore. Jag får dock med glädje erkänna, att flertalet av våra kristna här segrande gått igenom de frestelser som särskilt den gångna sommaren mött dem. Här på vår plats har en kvinna, Garma, som mottog dopet på Hallong Osso för några år sedan, dragits med av pilgrimsströmmen och tillbett Pansjan Lama. En äldre bror till henne, som är präst, kom för att hämta henne och uppgav som förevändning, att hon skulle hälsa på i det gamla hemmet, men då de väl kommit härifrån, gick färden direkt till ett tempel norrut, där »guden» för tillfället befann sig. Vi

fingo genast vid kvinnans återkomst reda på sanna förhållandet, och efter samtal med henne återstod ej annat än att utesluta henne ur församlingen. Men, som Nandji vid ett senare möte sade, en uteslutning betyder icke, att vi nu förkastat Garma, utan vi må alltmera bedja för henne, att hon må ångra och bekänna sitt felsteg och åter söka Jesus.

Att flera både från denna missionsstation och andra, vilka ej bekänna sig tro på Jesus, begivit sig ut för att tillbedja, det ha vi ju inte kunnat förhindra, fastän vi med sorg sett att det också varit sådana, som i åratal levat på en missionsstation och som haft många, många tillfällen att få höra om Jesus som den Ende, som kan förlåta synder och skänka frid och som allena är värd tillbedjan.

Vi längta att få se Guds makt mera uppenbar bland detta folk. Det är som om det står stilla här med missionsarbetet, syns det mig ibland. Jag läser i missionstidningar om, huru Guds ord går segrande fram på så många platser, och huru det hos människor förspörjes hunger och törst efter levande Gud. Äro vi, som äro kallade att vara Guds vittnen här, för tröga och ljumma, är vår tro för ringa, vår bön för svag? Ja, alltid, då jag ställer dessa frågor för mig, så blir skuldkänslan så stor. Mer än allt behöva vi missionärer och de mongoliska kristna en ny andeutgjutelse, för att bli rustade på nytt till att vara tjänare och vittnen åt Gud. Så behöves givetvis också flera vittnen, som Gud kallar från hemlandet och från detta folk.

Enke Billik har nyligen återkommit från den resa han fått göra ner till Kina för att deltaga i en stor konferens i Tatungfu. Han kom hem glad och tacksam för vad han fått vara med om och taga emot. Han äger också ett öppet, mottagligt sinne. Må nu också de välsignelser han fått mottaga omsättas till att bära frukt i det arbete han får utföra på denna plats.

Nästa vecka ämna vi börja skolan igen. Elsa kan nog ej på länge gå in i skolarbetet, men Tedde och jag få med tillhjälp av våra infödda medarbetare söka få igång skolundervisningen. Vi behöva en hel del förråd för skolan, framförallt tyger, och därför är det nu alldeles nödvändigt att någon med snaraste far ner till Kalgan. Även våra hushållsförnödenheter äro på upphållningen.

Vi ha nu inställt nödhjälpsutdelningen av gryn, då vi ej anse den så av behovet denna tid, men troligen få vi, om vi äga medel därtill, många tillfällen att hjälpa nödlidande på

senvintern och den tidiga våren igen. Regnet kom sent, och så ha tidiga nattfroster tillstött, varför det ej väntas någon god skörd på de nybrutna jordbruksområdena närmast upp emot mongollandet. Med den nya skörden syns ej någon nämnvärd nedgång i priserna vara att vänta för oss häruppe i Mongoliet.

Till andra överraskningar vi mött här hör också, att vi upptäckt ett berg c:a 40 li härifrån, som bjuder på överflöd av vilda bär. Först voro vi där och fingo en rik skörd av körsbär, och för c:a 14 dagar sedan foro vi dit igen och plockade ett ansenligt förråd av vilda vinbär, vilka nu äro syltade och saftade och komma att bli en god hjälp i vinterhushållningen.

Så till slut många kära hälsningar till expeditionen och till de många, som bedja för oss.

Tillgivne
Sven Skallsjö.

* *
*

II.

Tieotsin den 26 nov. 1929.

Ett varmt tack för brevet av den 10 okt, som jag fick på vägen ned. Ja, nu är jag här nere för att möta vännen Marthinson, och han kom också i lördags, efter en god resa. Jag kan inte säga, huru mycket det gläder mig att se denne unge, käre broder komma till vår hjälp, och jag är så glad för att vi skola få ha honom hos oss i Hattin Sum i vinter.

Jag hade hoppats att få redovisningarna klara före resan ned, men så kom ett brev från herr Larsson, däri han bad mig möta d:r Hedin och honom i Battå Halgan och ta dem med hem. Och jag tyckte inte att jag kunde säga nej, utan for dit — 32 mil västerut. Sedan togo vi vägen hem genom Durbet, och jag fick introducera d:r Hedin och herr Larsson till Wangen (kungen) och våra vänner där. Det blev en mycket trevlig resa. Då vi kommo hem, fick jag höra, att vi kanske inte få något mera besök av d:r Hedin, och därför föreslog jag honom att göra ett besök på våra andra stationer och se vårt arbete, och det var han genast med på, och så gjorde vi en rundtur. Sedan förde jag honom ned till Kalgan, och då passade det så precis att jag just hann att möta Marthinson här, och nu får han fri resa upp.

Som ni kanske förstår, gäller d:r Hedins intresse nu närmast tempelköp. Jag vet inte, vad man skall säga om det, men ur etnografisk synpunkt har det ju sin betydelse och jag tror inte, att det kan skada våra intressen, kanske i stället uppväcka mera intresse för mongolerna. Vi besökte en hel del tempel efter vägen, och nu har han ett par på förslag.

Det talades flera gånger inom expeditionen om att Sverige nu står i främsta ledet som kännare och utforskare av Mongoliet, och då är det ju bara som sig bör att vi också känna missionsansvar för Mongoliet och stå främst även där. Det slog mig, att det är en synpunkt, som vi böra taga vara på.

Jag har ibland av d:r Hedins böcker fått den uppfattningen, att han beundrade klostren och lamaismen. Därför slog det mig, när jag en dag utanför ett tempel inför en skara smutsiga präster fick höra honom utbrista: »*Det är märkvärdigt, vad den här religionen gör folk fula*». Jag bara hoppas, att han inte skall ha undgått att se, huru kristendomen kan förvandla och försköna det här folket.

Bojen Djirgel, Johanssons gamla kock, som gått arbetslös en lång tid, har nu fått arbete som kock för Bergmans avdelning och är på väg till Kansu. De tycka mycket om honom. Hoppas att han sköter sig hela tiden och blir till glädje för både dem och oss.

Marthinson och jag fara nu i morgon till Peking och sedan upp så fort som möjligt. Vägen är inte riktigt säker nu. Några kärror, som vi just fingo upp, blevo rövade. Vi förlorade för c:a 100 dollars men våra mongoler för ännu mera. Dagen innan vi foro ned plundrade 100 rövare en by uppe på passet, som vi foro igenom, norr om Kalgan. Nu ha vi ju både jullådorna och Marthinsons saker, förutom vad jag nu köper. Må Gud bevara det för alla faror.

Och tack nu för unge vännen Marthinson. Det var den bästa julklapp vi kunde få. Och tack för att vi följas av bärande förböner!

De innerligaste hälsningar!

Tillgivne
Joel Eriksson.

* *
*

Brev från Enke Billik.

Jag önskar den stora, barmhärtiga församlingen frid. Må Herrens Jesu nåd och välsignelse städse vara med eder. Genom Guds nåd mår jag och mitt husfolk bra.

Nyligen har jag rest till en kinesisk församling. Jag kom till konferensen i Tatungfu, dit Jesu lärjungar samlats från mer än tjugo olika församlingar, för att lyssna till Guds ord och höra om Hans frälsning och under. Jag fick också lyssna till en pastor Gofforth, och det grep mig mycket och skänkte mycken välsignelse. Han vittnade om, huru underbart Gud genom sin Ande och kraft frälst ur mångahanda bedrövelser; han lät oss också få höra om, huru bönen äger stor kraft; han skänkte även värdefull undervisning i huru genom Jesu lärjungar hedningarna komma till syndaånger och vända sig till Gud och vinna själens frälsning.

Enke Billik med hustru och bror.

Nu har jag återkommit till Goltjaggan och låter syskonen här få del av, vad jag hört och mottagit. Och nu ber jag eder, att ni skola bedja mycket för mig, att, som jag önskar, mitt sinne och min vandel må vara i enlighet med Guds vilja.

Skolbarnen för i år ha nu samlats att mottaga värdefull undervisning. Bär också fram dem i bön till Herren Jesus. Jag tackar även mycket, därför att hemförsamlingen gav de penningar som behövdes för min resa.

Med fridshälsning meddelar eder allt detta

eder genom Jesu nåd vordne broder

Enke Billik.

9:e månadens 28:e dag.

Meddelanden.

Då vi nu utsända n:r 1 av Ljusglimtar från Mongoliet till såväl alla förutvarande som nytillträdande prenumeranter, är det med en innerlig önskan, att Gud under detta nya år må låta sin allra bästa välsignelse vila över alla, som på ena eller andra sättet stå med i arbetet för Hans rikes utbredande i hednaland.

»*Herrens, vår Guds, ljuvlighet komme över oss. Må du främja för oss våra händers verk; ja, våra händers verk främje du*» (Ps. 90: 17). Vad ligger månne i uttrycket »Herrens ljuvlighet». Våga vi icke tro, att det är *allt*, som vi äga eller kunna få i och genom vår Herre Jesus Kristus. Må då vår bön under detta nya år vara den, att »Herrens ljuvlighet» må komma över oss i allt rikare mått. Då skall också Herren kunna i ännu högre grad »främja våra händers verk».

*

Så ett innerligt tack för det gamla året! Först och främst till Gud, som så trofast hjälpte oss igenom på varje sätt och i årets sista timmar sände oss allt vad vi behövde för att debet och kredit även denna gång skulle gå ihop. Men tack även ni alla kära vänner, som lyssnade till Herrens maning, att bistå oss med gåvor och förböner! Må Herren i oss alla finna villiga hjälpare även under detta år!

*

Tre nya missionärskandidater blevo vid sista styrelsesammanträdet förra året antagna, nämligen herr och fru Herman Torstenson, Göteborg, samt sjuksköterskan Svea Eliasson, Tyringe. Herr Torstenson, som avlagt studentexamen och sedermera idkat studier i filosofi och teologi vid Uppsala universitet och högskolan i Göteborg, äger en stark förvissning om att Gud kallat honom till missionär i Mongoliet.

Fröken Miriam Wideberg, som nu avslutat sin utbildning, hoppas styrelsen kunna utsända till missionsfältet i vår.

*

Ute på missionsfältet har sorg och glädje skiftat. Ett par skolflickor, Mettek 10 år och Udjisgålang 17 år gammal, ha fått gå hem till Gud. Fröken Almqvist brukade ta några av barnen med sig och sjunga och spela för de sjuka, och dagen innan Udjisgålang dog, bad hon dem sjunga: »Han leder mig, vad himmelsk tröst». Hon var glad att få gå till Jesus.

I början av adventstiden hoppades missionärerna på Goltjaggan få ha dopförrättning — de hade några, som undervisades i kristendomens huvudsanningar och önskade bli döpta.

Lördagen den 16 nov. firades dubbelbröllop i Goltjaggan, då »underläkaren» Djomdja ingick äktenskap med Nemmen Tjitjik, dotter till barnhemsmor i Hattin Sum; det andra brudparet var en ung man, Tommer, som gifte sig med Derma. Gendun var vigselförrättare, och högtid och värdighet följa med hans utförande av den viktiga handlingen. Lokalen var till trängsel fylld och många fingo stanna utanför. Behovet av en större samlingslokal gör sig alltmera gällande, skriver missionär Skallsjö. Brudarna sågo rara och blyga ut, men att de gingo med sänkta huvuden berodde kanske också på ovanan att bära tyngden av alla de huvudsmycken, varmed de på bröllopsdagen för första gången smyckats. Efter vigselakten följde obligatorisk förplägnad, och vid sådana tillfällen komma många, som annars nästan aldrig sätta sin fot inom vår möteslokal.

•

Så till sist en hälsning från expeditionen. Närslutna lilla bild togs en kulen dag i mitten av november — fotograf var en mongolvän från Karlskrona. Vänner till missionen äro alltid välkomna att hälsa på i vår lilla expeditionslokal.

När ordf. och kassaförvaltaren en dag hade morgonbön kommo vi att läsa några bibelspråk ur en engelsk andaktsbok, bl. a. den kända versen ur prof. Malaki 3: 10: »Fören full tionde till förrådshuset, så att i mitt hus finnes mat, och pröven så huruдan jag sedan bliver, säger Herren Sebaot. Förvisso skall jag då öppna himmelens fönster över eder och utgjuta över eder riklig välsignelse.» Här stannar vår svenska bibel, men fortsättningen av versen i den engelska översättningen var så skön att vi önska giva den till Ljusglimtars läsare. Där står, att Herren skall utgjuta så riklig välsignelse att det icke skall bli rum nog att mottaga den. Men villkoret för denna »rikliga välsignelse» är att vi »föra full tionde till förrådshuset». Give då Gud, att vi må uppfylla villkoret och bli delaktiga av Herrens rikaste välsignelser!

•

Kom ihåg Svenska Mongolmissionen med testamenten och gåvor!

Resebrev

från pastor *J. Hagner.*

Forts. fr. n:r 9, 1929.

Eftershörd från Däjen.

Dagen för avresan från Däjen var inne. Alltför fort hade dagarna svunnit hän under den angenäma samvaron med syskonen Skallsjö. Sven och jag hade företagit ridturer tillsammans för att bese omgivningarna samt för att besöka patienter, som voro under missionärernas vård.

En utomordentligt intressant resa företogo vi tidigt en morgon till en tältgrupp, som låg närmare tre sv. mil från Däjen, där en förnäm mongol låg sårad efter en sammandrabbning med rövare.

Det var en underbart skön morgon efter ett uppfriskande regn, som fallit under natten. I ett enda trollslag hade allt förändrat färg och skiftade i grönt. Efter att ha nått krönet av en ansenlig höjd, hade vi en hänförande utsikt över en slätt av många svenska mils utsträckning. Den trista grågula färgen började nu skifta i grönt, och gav en liten föreställning om huru Mongoliet ter sig i sommarfägring. Tyvärr var regnet alltför otillräckligt och avlöstes av den pinande blåsten, som snart utplånade spåren av regnets verkningar.

En syn, som jag aldrig skall glömma, blev jag vittne till på denna resa. Det var mongolernas sätt att slakta får. Naturligtvis skulle den förnäme mongolen bjuda på middag. Det anade jag dock icke förrän efter det ett par, tre timmar hade gått och jag efter en grundlig förplägnad av kokt mjölk — jag fick utbyta teet mot mjölk — kom ut på gården utanför tältet och såg en man komma släpande med ett får, som spjärnade emot av alla krafter.

Väl framkommen till tältgruppen sätter mannen sig på marken och börjar den ohyggliga handlingen. Åtskilligt har jag sett av tortyr av både människor och djur ute i hednaland, men detta övergick allt vad jag hittills sett.

Utan minsta bedövning började mannen sprätta upp djurets buk strax bakom bogarna. Sakta och sävligt utförde han gärningen, liksom ville han göra pinan så långvarig som möjligt. Efter en stund hade han fått hålet så stort att han kunde få in handen och slita ut ena lungan för att komma åt stora kroppspulsådern, som ligger nere mot ryggraden, och så skära utav den. Först sedan detta var gjort, slog han djurets huvud mot en sten och bedövade det.

Jag kan ännu höra det arma djurets stönanden under den tid martyriet pågick. Och dess ögon bådo liksom i ångest om lindring i smärtan. Det kanske låter pjoskigt, men många nätter sedan dess har jag sett den ohyggliga slaktscenen utanför mongoltältet. Jag har i samband därmed likasom hört skapelsens suckan, som bidar efter förlossningen. Ja, djurens lidanden ute i hednavärlden äro mångenstädes ohyggliga. Men vad skall man begära för djuren, så länge ännu människorna, skapelsens krona, är nedsänkt i jämnbredd med djuren. Men det värsta av allt ohyggligt var dock slaktmetoden i Mongoliet.

En mindre angenäm påminnelse om mongolernas oärlighet gavs oss på denna resa. Missionär Skallsjö hade haft en häst till låns utav en mongol från den by vi besökte. Vi redo naturligtvis hästen med tanke på att få den med oss hem igen. Vi togos emot mycket vänligt. Hästarna sadlades utav med den uttryckliga tillsägelsen, att de icke finge släppas på bete, enär vi snart skulle bryta upp, varefter vi gingo in i tältet.

Efter ett par tre timmar gjorde vi min av att vilja gå, men ingen av husets folk ville höra på det örat. Det blev ett ändlöst parlamenterande, av vilket jag icke förstod det ringaste. Men kontentan blev den, att de upplyste om att de skickat bort den lånta hästen för att byta ut den emot en

mycket starkare och bättre. Den vi hade lånt var för svag för att bära oss tillbaka. Vi måste dock vänta tills mannen hann komma tillbaka.

Vi väntade tre timmar och fyra och fem, men ingen häst kom. Nu började Skallsjö ana oråd och kommenderade fram hästen. Men ingen häst stod någonstädes att finna. Skallsjös egen häst var kvar, men ingen annan syntes till.

Vi gjorde oss redo att fara hem med vår ena häst, på så sätt att vi turades om att rida. Det hade dock mongolerna icke väntat. Det gjorde ställningen pinsam för den familj vi besökte, ty att låta en gäst gå ifrån sitt hem anses som en mycket svår förolämpning mot gästen. Det blev gråt och jämmer — kvinnorna lade sig i vår väg, där vi skulle gå fram,

Oväntat besök av soldater i Dåjen.

och sökte hindra oss. Släktingar kommo springande för att få oss att ändra vårt beslut, men Skallsjö stod fast i att möta deras list med en grundlig förödmjukelse. Vi begåvo oss på väg hem med en häst, ömsom ridande och ömsom gående, åtföljda ett långt stycke av de förtvivlade kvinnorna, som förgäves sökte avvärja den förödmjukelse och skam, som de själva genom sin falskhet dragit över sig.

Som en sista utväg kommo de slutligen springande efter med en gammal hästkrake, som knappast orkade gå för sig själv, mycket mindre bära en av oss närmare två mil.

Det blev en rätt ansträngande färd hem, delvis genom djup, lös sand, som var förfärligt tung att gå uti. Hem kommo vi dock efter att ha överraskats av en liten orkanunge med åtföljande slagregn.

Vi hade icke varit hemma många minuter förrän ett bud kom med en präktig häst och med familjens djupa beklagande av det skedda. Utan tvivel blev tilldragelsen en nyttig lär-

dom för de falska mongolerna, så mycket kännbarare, som en främling, utskickad från Sverige, var med.

Dagen innan vi lämnade Dåjen gjorde vi ett sista besök vid de båda tvillingsjöarna för att där hämta litet »björkris» — ja, verkligen björkris — för att därmed pryda å Goltjaggan-stationen för konferensen.

Det var underbart att finna små björkbuskar där vid stränderna samt massor av krokus skjuta upp ur jorden. Det var så svenskt, och ni skulle ha sett oss, när vi reste hem till stationen med bilen fylld med doftande björkris. Det var poesi i ödemarken.

När vi nere vid de små sjöarna, täckta med salt och soda, letade efter björkbuskarna, funno vi en underbar källa, som vällde fram med en kraftig ström av vatten. Det bubblade och kokade som i en krater, och massor av vatten pressades fram. Jag har aldrig sett en så rik källåder någonstädes som denna i Dåjen. Den synes mig som ett rent under därute i ökenlandet. Var kommer vattnet ifrån — vilka krafter är det som driver det upp till jordytan? Ja, vi veta ju de mänskliga teorierna över dessa fenomen, men lösa de gåtan? Där strömmade levande vatten, drickbart, som kunde släcka törsten mitt i denna öken av sand med salt och soda.

Så flyter livets ström ut till ökenfolket genom våra budbärare. Vid den sprudlande källan i Dåjen blev det profetiska ordet så levande för mig: »Se, jag vill göra något nytt. Redan nu visar det sig. Märken I det icke? Ja, jag skall göra en väg i öknen och strömmar i ödemarken, så att markens djur skola ära mig, schakaler och strutsar; ty jag skall låta vatten flyta i öknen, strömmar i ödemarken, för att giva mitt folk, min utkorade att dricka. Det folk, som jag har danat åt mig, skall förtälja mitt lov» (Es. 43: 19—21).

Jag ser de tre stationerna därute som källsprång, strömmar i ödemarken, där Herren giver sitt folk att dricka. Redan äro mongolerna lägrade omkring källan och flera komma de. Vägen är banad i ödemarken, må den aldrig gro igen.

Så var vistelsen i Dåjen till ända och morgonen, då uppbrottet skulle ske, var inne. Hela familjen Skallsjö skulle med till konferensen i Goltjaggan, och d:r Ollén hade varit så vänlig att komma och hämta oss i sin bil. Det var med tacksamhet till Gud för vad jag fått se där, som jag lämnade stationen. Den var som en oas i öknen, där livets vatten räckes törstande evighetsvandrare. Måtte den källan alltid få flöda där!

Som jag redan förut nämnt i ett annat sammanhang måste nu missionär Skallsjös lämna Dåjen för att övertaga ansvaret för Goltjaggan, när missionär Johanssons skulle resa hem i sällskap med mig. Det var ingen lätt sak att lämna denna plats, som blivit dem så kär, men de böjde sig under styrelsens vilja och konferensens beslut angående arbetets fördelning. Och så måste de så bryta upp och överlåta den dagliga tillsynen av arbetet åt den infödde läraren Darste Tjub. Dock skulle missionär Skallsjö två gånger i månaden besöka stationen och övervaka arbetet.

Bilen var omringad av en hel del mongoler, när vi på morgonen startade för resan till Goltjaggan. I avskedets stund blir även mongolen vek om hjärtat, och jag förstod huru missionärerna vuxit in i deras hjärtan.

Bilförummande lämnar Dåjen.

Så skedde avfärden från Dåjen. Därmed begynte ock praktiskt taget färden mot hemlandet. Jag hade nu gästat den längst bort belägna stationen och styrde färden tillbaka mot hemmet.

Från höjdplatån ett par kilometer från stationen fick jag en sista skymt av den vita, vackra byggnaden med muren omkring. Den låg så vackert där nere på slätten, omgiven av träd, klädda i spirande vårgrönska. Liksom våren i naturen tvingade sig fram, trots den djupa tjälen i jorden och de isande vindarna, så börjar också våren att bryta fram i andens värld. Det börjar att gro omkring den plats, där knän böjas i bön och där evangelium ljuder på mongolernas eget tungomål. Evangelium är en kraft, som spränger den långa, långa vinterns järnhårda bojor. Inför synen från bergets krön förvandlades sångens ord till en levande verklighet:

Hedenvärldens långa natt
inom kort skall ändas,
mörkret vika, livets ljus
skall bland folken tändas.
Frostig vinter flyr sin kos,
våren kommer åter:
Turturduvans ljuva röst
nu sig höra låter.

Aldrig mer i törstigt land
källor skola tryta;
genom ödemarken hård
strömmar skola flyta.
Stora under skola ske
efter Herrens vilja;
själva vilda öknen skall
blomstra som en lilja.

Medan denna sälla tid
vi i tron förbida,
låtom oss för korsets tro
villigt kämpa, lida!
Lögn och otro,
våld och svek
från vår jord snart vike;
Fader vår i himmelen,
komme snart ditt rike!

Forts.

Redovisning

över inkomna gåvomedel 5 dec. 1929—8 jan. 1930.

N:r 872 T. B., Sthlm, 12: 51; n:r 873 Flickklöver, i Stråtgnäs missionsf. 100: —; n:r 874 H. P., Hlbg, 20: —; S. N., Tärnsjö, 5: —; n:r 875 E. A., Sthlm, 10: —; Tackoffer, mongolvän, Skövde, 50: —; n:r 876 Onämnd, Lerberget, 100: —; n:r 877 De unga flickornas syf., Malmö, 100: —; n:r 878 D. H., Borlänge, 20: —; n:r 879 P. A. B., Örebro, 5: —; Koll. g. M. J., Ockelbo, 14: 20; Bollnäs 17: 75; Edsbyn 31: 65, Ånge 18: 52; n:r 880 R. R., Östersund, 400: —; n:r 881 Distr. av Mell. Norrlands K. F. U. M. 279: 96; n:r 882 G. L., Göteborg, 25: —; n:r 883 T. G., Högsnäs, 10: —; n:r 884 A. L., Julsrbo, 5: —; n:r 885 I. S., Salz, 3: —; n:r 886 S. H., Bergsholmen, 3: —; Hapsrunda m:a folkskola kl. 4 a 2: —; n:r 887 A. F., Södertälje, 95: —; n:r 888 Gripenbergs gårds syf. 40 —; n:r 889 Fr. ett guldbröllopspar, Ystad, 20: —; n:r 890 Mong. Vänner, Luleå, 17: 20; n:r 891 H. & K. S., Skellefteå, 10: —; n:r 892 A. J., Sthlm, 12: —; Koll. å K. F. U. M., Sthlm, 52: 86; n:r 893 Förem. Senapskornet, Ekvik, 60. —; n:r 894 A. W. A., Gthg, 10: —; A. J. 10: —; n:r 895 Barn och lärarinnor i Öja småskola 40: —; n:r 896 E. H., Malmö, 10: —; n:r 897 K. F., Mjöhult, 100: —; n:r 898 I. L., Storsjö, 20: —; n:r 899 C. B. L., Sthlm, 10: —; n:r 900 S. L., Sthlm, 10: —; n:r 901 Mong. Vänner, Hälsingfors, 57: 48; n:r 902 Overums mfg 10: —; n:r 903 A. E., Overum, 5: —; n:r 904 K. E. L., Skövde, 3: —; Koll. g. A. F.: Kalmar 41: 39, Torsås 11: 52, K. F. U. M., Karlskrona, 12: 20, Betel, d:o 30: 18, Ronneby 25: —; »L.», Kalmar, 20: —; Onämnd, Karlskrona, 10: —; E. J., d:o, 5: —; K. F. U. M., d:o, 10: —; Onämnd, Ronneby, 10: —; n:r 905 S. S., Sthlm, 10: —; n:r 906 De äldre sym., Smål. Tab., 90: —; n:r 907 Mong. Vänner, Köping, 112: 50; n:r 908 H. B., Sthlm, 20: —; n:r 909 L. J. Ö., Spånga, 3: —; En som önskar vara anämnd 30: —; n:r 910 K. F. U. K., Klippan, 105: —; O. O. 50: —; n:r 911 E. S., Stjärnhov, 10: —; n:r 912 Erlands spb. 10: —; n:r 913 A. N., Sunne, 10: —; n:r 914 A. P. Hackva, 10: —; n:r 915 H. L., Nrkpg, 10: —; n:r 916 T. T., Järna, 6: —; S. W., Norrviken, 10: —; n:r 917 G. F., Tullinge, 75: —; n:r 918 E. M., Mörrum, 5: —; n:r 919 R. L. 3: 15; A. Ö. 4: 85; A. B. 12: —; n:r 920 E. E., Växiö, 15: —; n:r 921 Mongolkretsen, Malmö, 100: —; n:r 922 T. E., Sthlm, 82: —; n:r 923 A. L., Östertälje, 100: —; E. Bem 25: —; n:r 924 R. K. K. F. 100: —; n:r 925 K. S., Högsnäs, 25: —; n:r 926 A. A., Gisselås, 20: —; n:r 927 L. N., Vinslöv, 10: —; n:r 928 S. J., Gthg, 8: —; n:r 929 R. & A., Kalmar, 6: —; n:r 930 A. H., Ystad, 5: —; n:r 931 N. S., Högsnäs, 5: —; n:r 932 E. W., Häverö, 3: —; n:r 933 E. S., Sthlm, 75: —; K. V. A., Sthlm, 3: —; n:r 934 Vänner i Tärnsjö 35: —; n:r 935 L. L., Umeå, 10: —; n:r 936 J. N., Hedvigsdal, 10: —; n:r 937 O. J., Nrkpg, 10: —; n:r 938 el st. f. bl. vid fr. H:s bår: T. G. 10: —, N. N., S. N. & A. B. 15: —; n:r 939 Koll. i Kattilasaari 4: 62, i Nattijärvi 3: 94; G. J., Köping, 5: —; H. A., Stocksund, 20: —; J. C., d:o, 5: —; n:r 940 En vän i Sunne 19: —; n:r 941 S. L., Sthlm, 25: —; n:r 942 I. C., Skara, 25: —; n:r 943 M. B., Jkpg, 10: —; n:r 944 E. v. F., Sthlm, 10: —; n:r 945 S. A., Malmö, 10: —; n:r 946 H. L., Gthg, 5: —; A. S., d:o, 2: —; n:r 947 E. M., Iggesund, 5: —; n:r 948 F. P., Björklinge, 3: —; n:r 949 K. F. U. K:s ungdomsgr., Karlsborg, 40: —; n:r 950 I. J., Nrkpg, 400: —; n:r 951 G. D., Karlsborg, 10: —; n:r 952 A. L., Nås, 10: —; n:r 953 A. B., Glimåkra, 10: —; n:r 954 S. U., Sthlm, 10: —; n:r 955 A. A., Delsbo, 8: —; n:r 956 A. M., Sthlm, 3: —; n:r 957 I. H., Sthlm, 50: —; n:r 958 Våra mamma 200: —; n:r 959 Tibble mongolsyf. 121: 43; n:r 960 Mongolsyf., Ystad, 10: —; n:r 961 Mongolvän, d:o, 5: —; O. O., Landskrona, 8: —; n:r 962 K. F. U. K., Klippan, 8: —; n:r 963 B. S., Malmköping, 5: —; n:r 964 G. M., Harlösa, 3: —; n:r 965 K. F., Ulriksdal, 3: —; n:r 966 A. N., Lerum, 10: —; n:r 967 A. J. 10: —; n:r 968 H. F., Vretofta, 10: —; n:r 969 A. D—s, Sala, 10: —; n:r 970 H. L., Malmö, 8: —; n:r 971 A. W., Karlskrona, 5: —; n:r 972 M. L., Drottningskär, 3: —; n:r 973 C. O. S., Vätternäs, 3: —; n:r 974 A. L., Trälleborg, 3: —; n:r 975 M. N. P. Ettestr., Malung, 3: —; H. H., Skattungbyn, 1: —; n:r 976 A. S., Lomma, 5: —; n:r 977 Torröna flick. D. U. F. 50: —; n:r 978 Landwettere mfg syf. 30: —; n:r 979 G. J., Jönköping, 25: —; n:r 980 M. J., Hoddungeby, 25: —; n:r 981 M. E. A., Jönköping, 20: —; n:r 982: spb. 281 10: 60, 757 8: 75, 816 6: 15; n:r 983 spbm. från Ocke 10: 50; n:r 984 M. G., Landsberg, 10: —; n:r 985 E. F., Kneippbaden, 6: —; n:r 986 S. A., Borås, 3: —; E. S., Stockholm, 3: —; n:r 987 L. R., Sthlm, 15 —; n:r 988 H. & A. L., Sthlm, 400: —; n:r 989 R. K. K. F. 500: —; n:r 990 A. W., Skövde, 10: —; n:r 991 K. M. A. 150: —; H. L., Sthlm, 1[illegible]: —; n:r 992 E. P., Saltsjö-Duvnäs, 10: —; n:r 993 A. J., Hedemora, 8: —; n:r 994 A. H., Julsrbo, 3: —; n:r 995 H. N., Ytterturinge, 8: —; n:r 996 G. L. L., Sthlm, 8: —; n:r 997 M. N., Finspång, 3: —; n:r 998 C. P. A., Åby, 3: —; n:r 999 A. L., Östertälje, 100: —; n:r 1000 S. & J. H., Sthlm, 50: —; A. & A. F., d:o, 25: —; n:r 1001 H. & A. L., Steninge, 1,000: —; n:r 1002 Lisreds kr. ungd. syf. 150: —; n:r 1003 S. W., Skälderviken, 50: —; n:r 1004 Mongolvän 20: —; n:r

1005 R. L., Uppsala, 20: —; n:r 1006 N. P., Göteborg, 20: —; n:r 1007 E. A., Åby, 10: —; n:r 1008 Mongolvän, Enköping, 10: —; n:r 1009 C. J. C., Värml. Hedås, 8: —; n:r 1010 H. S., Horda, 6: —; C. J. G., Anstahyttan, 3: —; n:r 1011 G. T., Rånegedala, 3: —; A. A. Ö. 50: —; n:r 1012 C. B., Hällekis, 10: —; n:r 1013 I. L., Höganäs, 100: —; n:r 1014 Vänner i Fridene 70: 50; n:r 1015 M. E., Nrkpg, 15: —; n:r 1016 A. N., d:o, 10: —; n:r 1017 I. N., Borgholm, 20: —; n:r 1018 K. B. L., Jkpg, 6: —; n:r 1019 E. R., Björbo, 5: —; n:r 1020 S. & G., Alingsås, 5: —; n:r 1021 S. G., Sundborn, 3: —; n:r 1022 M. H., Alingsås, 3: —; n:r 1023 A. M., Gtbg, 3: —; n:r 1024 L. I., Vansbro, 50: —; Mongolvän 5: —; n:r 1025 Onämnd som vanligt 10: —; n:r 1026 A. S., Ystad, 2: —; n:r 1027 K. K., Sthlm, 15: —; Onämnd, Malmö, 10: —; n:r 1028 J. H., Sthlm, 100: —; n:r 1029 S. L., Filipstad, 52: 98; n:r 1030 E. A., Hjortkvarn, 48: —; n:r 1031 I. L., Lund, 10: —; n:r 1032 A. N., Örebro, 10: —; n:r 1033 M. L., Nättrabyhamn, 5: —; n:r 1034 J. N., Malmö, 5: —; n:r 1035 G. R., Stockholm, 5: —; n:r 1036 L. A., Kisa, 3: —; n:r 1037 O. N., Haparanda, 3: —; n:r 1038 N. P. O., Djursholm, 325: —; n:r 1039 E. J., Lappträsk, 10: —; A. L., Skellefteå, 2: —; N. N., Kåge, 2: —; I. S., Flisby, 1: —; R. R., Stockholm, 6: 23; K. R., d:o, 12: 82; M. R., d:o, 2: 27; M. U., d:o, 3: —; n:r 1 »Maria» 100: —; n:r 2 Mong. Vänner, Skillingaryd, 56: —; Missionsvänner i Rengsjö 25: —; n:r 3 E. K. & T. W., Strängsered, 20: —; n:r 4 H. S., Nrkpg, 5: —; M. J., Sthlm, 16: —; I. F., Tumba, 7: —; n:r 5 B. F., Malmö, 50: —; n:r 6 S. B., d:o, 15: —; n:r 7 L. C., Billesb. gr., 10: —; n:r 8 A. S., Umeå, 3: —; n:r 9 M. L. W., Djursholm, 4: —; n:r 10 G. T., Ulricehamn, 50: —; n:r 11 O. A., Malmö, 10: —; n:r 12 S. A., Trädet, 3: —; n:r 13 S. F., Jkpg, 8: —; n:r 14 A. H., Rögle, 3: —; E. S., Sthlm, 16: —; n:r 15 A. B., d:o, 6: —; n:r 16 N. J., d:o, 10: —; n:r 17 L. L., d:o, 30: —; n:r 18 E. N., Smedsträsk, 25: —; n:r 19 Mong. Vänner, Luleå, 19: 60; n:r 20 C. M., Tibro, 23: —; n:r 21 R—th 10: —; n:r 22 J. H., Värmdö, 3: —; n:r 23 A. S., Hlbg, 5: —; n:r 24 K. M. A. 450: —; n:r 25 Koll. å K. F. U. K:s Centralf. 6: 38.

S:n kr. 9,295: 69.

*

Nödhjälpsmedel:

Trpt fr. n:r 9 1929 kr. 37,514: 82: A. G., Sthlm, 2: —; A. G., Billingsfors, 50: —; En liten julhälsning till de svältande i M. 5: —; M. P., Svennevad, 10: —;

S:n kr. 37,581: 82.

»Så tacka vi dig nu, vår Gud, och lova ditt härliga namn. — — — från dig kommer allt, och ur din hand hava vi givit det åt dig.»

(1 Krön. 29: 13—14.)

Ett innerligt tack för varje gåva!

Svenska Mongolmissionen, Brunnsgatan 3, Stockholm.

Stockholm. Ernst Westerbergs Boktryckeri-A.-B., 1929.

Svenska Mongolmissionens postgiro n:r 51015

Ljusglimtar från Mongoliet

TIDSKRIFT FÖR SVENSKA MONGOLMISSIONEN

N:r 2	EXPEDITION: Brunnsgatan 3, Stockholm	1930

JESUS SADE: »VAD JAG GÖR FÖRSTÅR DU ICKE NU, MEN FRAMDELES SKALL DU FATTA DET». (Joh. 13: 17.)

*

»Det är nämligen min trängtan och mitt hopp att jag i intet skall komma på skam, utan att Kristus, nu såsom alltid, skall av mig med all frimodighet bliva förhärligad i min kropp, det må ske genom liv eller genom död.

Ty att leva, det är för mig Kristus, och att dö, det är för mig en vinning.» (Fil. 1: 20, 21.)

*

»Och en av de äldste tog till orda och sade till mig: 'Dessa som äro klädda i de vita, fotsida kläderna, vilka äro de, och varifrån hava de kommit?'

Jag svarade honom: 'Min Herre, du själv vet det'. Då sade han till mig: 'Dessa äro de som komma ur den stora bedrövelsen, och som hava tvagit sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod.

Därför stå de inför Guds tron och tjäna honom, dag och natt, i Hans tempel. Och Han som sitter på tronen skall slå upp sitt tabernakel över dem.'

'De skola icke mer hungra och icke mer törsta, och solens hetta skall icke träffa dem, ej heller eljest någon brännande hetta.'

Ty Lammet, som står mitt för tronen, skall vara deras herde och leda dem till livets vattenkällor, och 'Gud skall avtorka alla tårar från deras ögon'.» (Upp. 7: 13—17.)

SVEN SKALLSJÖ

född den 6 dec. 1890 — död den 3 febr. 1930.

Sven Skallsjö.

Det är ett smärtebud, som bringas alla Mongolmissionens vänner denna gång. Många utav eder ha redan hört det, men för många kommer det som en smärtsam överraskning. Sven Skallsjö är icke längre här på jorden, han har fått gå in i sin Herres glädje. Icke missunna vi honom vilan, men vi tycka, att han var så oumbärlig för Mongolmissionen. Det är så att man har svårt att tro det vara sant.

Personligen har jag gått liksom i ett slags dvala alltsedan budskapet kom om Svens död. Gång efter annan har jag vaknat upp ur den, för att ställas inför den smärtsamma sanningen, att han är borta, nej, hemma hos Herren.

Och dock, varför skulle vi klaga? Nog vet Gud, vad Han gör! Att vi icke förstå Honom i Hans handlande beror blott på vår begränsade synvidd. »Vad jag gör, vet du icke nu, framdeles skall du få veta det» (Joh. 13: 7). Må vi öva oss i konsten att tacka även för det, som vi icke förstå.

Med Sven Skallsjö har Svenska Mongolmissionen förlorat en sällsynt dugande arbetare. Utmärkande för hans gärning var den fullständiga självutgivelsen för den Mästare, i vars tjänst han vigt sitt liv. Allt lades in under synpunkten av vad som bäst gagnade tjänsten därute. Typiskt för honom var ju, att han var villig att sända hem sin Elsa för att själv stanna kvar ännu en tid. Även det offret ville han bringa för sin Frälsare.

Missionär Skallsjö var ju något till åren kommen, innan han gick ut till Mongoliet. Hans personlighet, som under en ansvarsfull uppgift här hemma nått en sällsynt fasthet och mognad, genomgick säkert månget eldsprov under den första tiden därute. Det är lättare för en tjugufemåring att omformas än för en trettiofemåring. Vad måste det icke innebära, att utbyta den resande köpmannens komfort mot en mongolmissionärs utomordentligt krävande och försakande gärning.

Endast Kristi kärlek kunde här omforma honom till att helt falla in i denna nya miljö, men så stark var korsets kraft, att förvandlingen blev fullständig. På honom kunna tillämpas Pauli ord: »Ty ehuru jag är oberoende av alla, har jag gjort mig till allas tjänare för att vinna de flesta. Och för judarna har jag blivit såsom en jude för att vinna judar; för dem, som äro under lagen, såsom vore jag under lagen, för att vinna dem, som äro under lagen. För dem, som äro utan lag, har jag blivit såsom vore jag utan lag, ehuru jag icke är utan

Guds lag, utan är Kristi lag undergiven, på det att jag må vinna dem som äro utan lag. För de svaga har jag blivit såsom svag för att vinna de svaga, för alla har jag blivit allt för att på allt sätt frälsa några. Men detta gör jag för evangelii skull» (1 Kor. 9: 19—23).

I de senaste numren av Ljusglimtar har jag skildrat mitt besök vid Dåjen hos Sven och Elsa Skallsjö, varför jag nu icke går in därpå.

Sven var en utpräglad ordningsmänniska och hade nog mången het strid att utkämpa innan han kunde förlika sig med den oregelbundenhet, som livet tillsammans med ödelandets söner ovillkorligen för med sig. Men även här vann han segrar både över mongolerna och sig själv.

Framför allt annat, var Sven den personlige själavinnaren, som väl aldrig lät ett tillfälle gå sig ur händerna, att säga ett ord om Jesus. Huru sökte han icke nå mongolerna med evangelium. Han hade indelat Dåjens omgivningar i sektioner, som han i tur och ordning besökte för att bistå de sjuka, inbjuda till stationen samt vittna för dem om Jesus. Besöken togo flera dagar i anspråk, och han red då många svenska mil ute i ödemarkerna. Med vilken brinnande hänförelse gjorde han icke upp planer för nya »fälttåg» under min vistelse i Dåjen.

Och nu är Sven borta! Efter några få års tjänst har Gud tagit hem sin tjänare.

Nu din oros tid är gången,
ty du hört ett fridens bud,
du får tags del i sången,
frälsta själars segerljud.
Anden nått sin sabbatsvila,
evigt löst från stoftets band,
uppåt, uppåt han fått ila
till de frids fröjdeland.

Men ute på Goltjaggans missionsstation går idag Elsa Skallsjö bland sina fyra små faderlösa barn i namnlös smärta. Alla Mongolmissionens vänner måste sluta en fast bönekedja omkring henne, så att hon icke dukar under. Men ännu mer, vi måste sända förstärkning till deras undsättning, som nu äro nära att digna under bördorna.

En värdigare minnesstod kunde icke resas över Sven Skallsjö, än att varje vän till Mongolmissionen sände in en extra gåva för utsändande av nya budbärare, att upptaga den hemförlovades arbete.

Inför den hemgångnes offergärning synes det mig att ingenting vore för dyrt att offra för att fortsätta tjänsten.

Min vän, som läser dessa fattiga rader, gå in i din kammare och stäng dörren till och tacka Gud för vad vår hemgångne broder fått utföra. Men dröj kvar inför Herren till dess du fått svar på frågan: Herre, vad vill du nu att jag skall göra? Säkert har Herren något, som Han nu ville få lägga över på dina skuldror.

Inför Herren vilja vi dröja i stillhet. Herren slår, men Han helar ock. »Vad Han tar, och vad Han giver, samme Fader Han förbliver.» Han gav vår broder för några år, nu har Han tagit lånet tillbaka. Hur skulle vi kunna annat än tacka.

Kanske dröjer Herren ännu en kort liten tid, innan Han kommer igen. Länge kan det icke bli härefter — vad vi ämna göra, det må vi göra nu. Snart är natten över oss, när ingen kan verka mer. Därför: framåt i Jesu namn, tiden är kort!

Joh. Hagner.

Missionsstationen Goltjaggan.

TEODOR OLLÉN

född den 16 febr. 1897 — död den 12 febr. 1930.

Teodor Ollén.

En helig offertjänst — detta kunde man skriva över doktor Olléns liv och verksamhet i Mongoliet. Hans liv var ett utgivande och ett tjänande utan beräkning att få något igen. Om tjänsten ej alltid blev uppskattad eller värderad, så fick detta aldrig inverka, då det gällde att hjälpa de behövande. Jag räknar det som en stor förmån och vinst, att jag några år fick arbeta tillsammans med d:r Ollén därute i Mongoliet. På en missionsstation i ett land som Mongoliet kommer man kanske varandra ännu närmare än i ett gemensamt arbete här hemma. Genom den särställning man intager mitt ibland ett annat folk, lär man att känna varandras både starka och svaga sidor på ett alldeles särskilt sätt. Doktor Ollén var en person, som man kände sig bli rikare genom att lära känna, och ju bättre man lärde känna honom, ju mer värderade man honom.

Då budet så oväntat kom, att doktor Ollén fått gå hem till Gud, kände jag ett oändligt stort tomrum efter den värderade vännen och kamraten. Ja, det kändes som om vi här nere blivit så mycket fattigare sedan Gud tog hem honom. Inte vill eller vågar jag dock önska honom kvar här, huru stort behovet än är därute i Mongoliet. Det är Gud, som flyttat hem honom och hans plan är ju mycket högre än vår. Nu är han när Kristus, och detta är ju mycket bättre (Fil. 1: 23).

Jag skulle så gärna vilja säga några ord om vår vän och kamrat, som nu gått hem, och om det minne han lämnat kvar, någonting, som kunde bli till uppmuntran, glädje och hjälp både för missionens vänner och för dem som stodo honom allra närmast, för hans moder, som offrade honom för Herrens tjänst i Mongoliet, för hans syster, som stått vid hans sida i arbetet därute tills krafterna togo slut, och hela syskonkretsen, som med hela sitt intresse var med honom i hans gärning därute.

Jag har idel ljusa och glada minnen från vår samvaro. Man vill ju helst tiga stilla inför Herren vid ett tillfälle som detta, men minnena av honom som lämnat oss komma dock åter och åter, och han kännes så förunderligt nära, då dessa minnen rullas upp. Jag vill så gärna tänka mig honom se på oss och säga: Mina kära, ni ska inte sörja och vara ledsna, vi äro ju varandra så nära. I vår innerligaste förening med Gud äro vi ju varandra fullt lika nära nu. —

Då tanken dröjer vid minnet av honom, tycker jag inte att det kan bli något hårt eller bittert i sorgen. Man stämmes hellre till tack och bön. Jag ville säga till eder alla: Hans

liv i Mongoliet var en helig offertjänst. Den första tiden av hans vistelse därute måste jag för språkets skull ständigt vara med vid hans mottagningar och tolka. Under denna tid fick jag lära känna d:r Ollén som läkare, men inte bara som läkare utan också som människa. Jag lärde då att uppskatta och värdera honom. Man märkte snart att här var en person, som givit sin kunskap, sina gåvor, ja, sig själv åt Gud utan förbehåll för att brukas i Hans tjänst. Han var en stilla, tillbakadragen och mycket försynt man, som inte förde till torgs vare sig kunskap eller skicklighet, som han satt inne med. Det tog därför lite tid innan mongolerna förstodo att riktigt uppskatta honom. Det var dock intressant att se, hur han ibland dessa grova, hårda och slöa mongoler steg i aktning och förtroende, då de bara lärde känna honom. Jag såg mer än en gång hur hans lugna, värdiga och bestämda sätt helt och håller avväpnade den mest dumdryga och bråkiga mongol. Vi hade en stor grov mongol vid namn Ollang Lama, som arbetade hos oss. Denne mongol var mycket begiven på sprit. Då han var drucken, var han förskräckligt bråkig och besvärlig, nästan alla voro rädda för honom. Vi togo hand om honom och försökte hjälpa honom i kampen mot denna last. Gång på gång föll han dock för frestelsen. En dag var han halvfull och bråkade med folk utanför, då d:r Ollén kom och gick förbi. Jag minns nu inte om doktorn sade något åt honom, eller han bara såg på mannen — Ollang Lama, som annars, då han druckit, inte gärna tog hänsyn eller lyssnade till någon, blev genast tyst och skamsen som en skuldmedveten pojke och gick in till sitt så fort han kunde. Han hade sedan en stor respekt för doktorn, det märkte jag. Det var dock inte bara respekt utan även en varm tillgivenhet han hyste, ty han förstod att doktorn ville hjälpa honom att bli en ny människa.

Många, många kunde jag berätta om, som man tydligen såg att de kände och förstodo att de i d:r Ollén mötte en verklig vän, som ville hjälpa dem. Många förstörda till kropp och själ av sjukdom, synd och last kommo till honom och mötte hos honom samma ljusa sympati och en fin hänsynsfullhet. Han mötte dem inte med dom över deras förstörda kroppar och själar utan med en kärleksfull hjälpande hand, som förband deras sår. Allvarligt men alltid i kärlek och taktfullt talade han med dem om deras synd och nöd, ofta såg man att hans ord grepo dem. Hans mål var alltid att föra dem till en kärleksfull Frälsare, som han själv stod så nära.

D:r Ollén hade en praktisk kristendom. Det var tro, verksam i kärlek. Sådan var också hans förkunnelse, då han tjänade med predikan. Det var med glädje jag tolkade hans budskap till mongolerna den första tiden, innan han själv behärskade deras språk, ty jag fick alltid själv så mycket med. Jag tror att han har fått vara till hjälp för många av våra kristna mongoler. Om det var någon ton, som ljöd starkare än de övriga i hans förkunnelse, så var det kärleken. För hans eget liv tror jag att vi kunna säga, att 2 Kor. 5: 14 var det bestämmande: »Kristi kärlek tvingar». Mongoliet var nog inte det fält, som han själv skulle ha valt, om han fått välja. Nej, det var en kallelse, ett uppdrag, som han fått av Gud själv. Helt och fullt gav han sig i denna tjänst med glädje och frimodighet. Aldrig skulle man höra honom knota eller klaga, huru svåra förhållandena än voro. Det var med bävan jag såg på den lille spenslige mannen, då jag första gången hälsade d:r Ollén välkommen till Mongoliet. Skulle han stå ut med alla strapatser, som följa med arbetet i ett land som Mongoliet? Han var dock inte så svag som man kunde befara. Där var spänstighet och krafter, som man rent av förvånades över, och där kroppskrafterna syntes otillräckliga, där var det rent av själskrafterna som höllo de förra uppe. Han satt inne med en otrolig viljestyrka och energi.

Jag erinrar mig en av hans första längre ridturer. Det var ett sjukbesök. En far kom och bad om hjälp för sin son. Han kom från en annan provins 7—8 svenska mil från vår missionsstation. Doktorn var genast villig att följa med. Jag undrade hur det skulle gå att rida en så pass lång väg, så ovan som han var till häst. Ditresan gick bra. I skymningen kommo vi fram till tältet, där vi blevo väl mottagna och undfägnade på bästa sätt. Jag förvånade mig över hur lätt det gick för d:r Ollén att finna sig tillrätta med förhållandena i ett mongoltält, såväl då det gällde behandlingen av den sjuke som då det gällde att äta och bo hos mongolerna. Hemresan blev dock svårare. På morgonen gjorde vi oss ingen brådska. Vi åto frukost, sågo till den sjuke och talade litet till folket om Gud. Frampå förmiddagen stego vi till häst för att rida hem. Vi hade inte ridit långt förrän d:r Ollén fick förskräckligt ont i ett ben. Det blev värre frampå dagen. Jag ville att vi skulle hyra en oxkärra av en mongol, men doktorn ville inte sätta sig på den rankiga, skakiga kärran så länge det var möjligt att hänga kvar i sadeln.

Med en otrolig ihärdighet höll han också ut trots sitt värkande ben. I skymningen såg jag, att han började bli mycket blek och trött. Jag föreslog att övernatta i ett mongoltält, men det ville han inte höra talas om. Han var kanske också rädd att benet skulle bli värre nästa dag. Det blev nära midnatt innan vi kommo hem. Han satt kvar i sadeln tills vi kommo hem, men då var han så slut att vi fingo leda in honom. Ja, sådan var han, inte släppte han efter i första taget, vad det än gällde.

Jag undrade i början, hur det skulle gå för en svensk läkare att arbeta i Mongoliet. Doktor Ollén hade dock en ovanlig anpassningsförmåga. En höst hade vi hela stationen full av sårade med sönderskjutna lemmar. Våra förbandssaker togo slut och för krigets skull var det omöjligt att få upp någonting från Kina för en tid. Doktorn hittade dock på råd. Vi hade en hel massa gamla tidningar. Ett par plåtdunkar, som vi fått upp fotogen i, blevo omgjorda till en steriliseringsapparat, och snart fingo de gamla tidningarna tjäna som kompresser och förband. Jag minns ett annat kritiskt tillfälle. Vi hade fått in en stackars man, som rövarna skjutit rätt igenom bröstet. Han hade legat två á tre dygn. Lungsäcken var full med blod och var, och mannen måste skyndsamt opereras om livet skulle kunna räddas. Det fattades dock ett instrument att klippa av ett revben med. Doktorn ville dock försöka om det inte skulle gå med en annan bensax. Detta misslyckades emellertid. Där låg den döende mannen och stönade och det kändes ytterst pinsamt och svårt. Doktorn hittade dock på en utväg. På hans anvisning gjorde jag så fort som möjligt ett instrument, som kunde föras in och runt revbenet. Med tillhjälp av denna krok drog han sedan in en smal böjlig bensåg. Operationen lyckades bra, och efter 5 à 6 veckor red mannen glad och tacksam hem.

En stor skara tacksamma vänner har d:r Ollén fått i sina patienter under de få år han fick tjäna. Från långt avlägsna trakter ha de kommit. Jag vet tillfällen, då han haft patienter, som gått mer än 100 mil.

Barnen hade ett särskilt rum i hans hjärta, såväl de svenska som mongolbarnen. O, hur väl de kände att han tyckte om dem. Små mongolbarn, som kommo utifrån och aldrig hade sett en europé och därför sparkade och skreko som små vildar då man kom nära dem, brukade snart nog lugna sig under doktorns behandling. Bland skolbarnen blev det jubel, då de fingo doktorn ut ibland sig.

Nu har du lämnat oss, vår broder och vän. Du lämnar efter dig ett ljust och skönt minne. Du var stor i din tjänande kärlek.

Tack, Herre, för din gåva, som Du gav oss i denna din tjänare! Hjälp oss att vara dig trogna, tills Du kommer!

Magnus Johansson.

Sven Skallsjös sista brev.

Goltjaggna den 18 dec. 1929.

— — —

I söndags fingo vi fira dophögtid. Det var fyra kvinnor, som mottogo dopet. De voro kineslärarens hustru Ojen Billik, Bojen Djirgals hustru Jensikma, kovaktarens hustru Tjaggan Tjitjik samt Goumbourren, skolbarnens »mor». Det var ännu några stycken, som voro ifrågasatta för dop, men vi beslöto låta dem vänta ännu någon tid.

I något över en månads tid ha vi haft särskilda möten för dem som skulle döpas, men de äro dock alla sådana, som en längre tid bott på missionsstationen. Ojen Billik (namnet betyder »ande och vishet») vittnade om, huru hon, som, då hon först kom hit, var så misstänksam och hård, genom Guds ingripande fått ett annat sinne. Under mannens sjukdom för några år sedan var hon först hård och spotsk, men så uppmanade Ättchan henne att bedja till Gud, och hon höll på därmed tills hon fick bönesvar och mannen tillfrisknade. Efter detta fick hon en ny syn på Gud, och en allt starkare längtan att helt få lära känna Honom och höra Honom till har gripit henne.

De nydöpta.

Jensikma svarade på vår fråga, vad som nu gjort att hon önskade bli döpt, ungefär så här, och hon sade det med

glädjestrålande ansikte: »Hur skulle jag annat än kunna vilja höra Jesus till. Jag har sett alltför många tecken på Hans nåd mot mig för att jag icke skulle kunna tro.» Och så berättade hon en hel del erfarenheter, huru Gud hjälpt i sjukdomsnöd, och huru Han underbart tröstat henne, då hon förlorade sina två förstfödda, då de voro späda.

Goumbourren har icke varit här så länge, det är omkring ett år, och vi voro litet tveksamma, huruvida vi skulle döpa henne eller ej, men själv ville hon så gärna att vi ej vågade neka. Hon berättade, huru underbart det förefallit henne, att hon, då hon tidigare ibland besökt missionsstationen, jämt råkat komma på söndagar, så att hon fått vara med på mötena. Och från första början hörde hon ordet om Jesus utan misstro; hon tog emot det med ett öppet sinne och tänkte: detta måste vara sanning. Då det sedan erbjöds tillfälle få komma hit för att stanna här, gladdes hon så mycket. Då hon nu verkligen synes ha tagit emot ordet till frälsning, så gör det ju inget, att hon en kortare tid än de övriga varit i tillfälle få höra om Jesus.

Tjaggan Tjitjiks gamle far dog här förra vintern, helt visst frälst och lycklig, ehuru han icke kom i tillfälle mottaga dopet. Hans sjukdomstid och bortgång blev ett kraftigt vittnesbörd för hans hustru och dotter, och de förklara, att de vilja tillhöra samme Gud, som den gamle bekände sig till. — Den gamla gumman kunde vi icke döpa denna gång, då hon är sjuk, men på våren hoppas vi åter få ha en dopförrättning.

Jag ber att få innesluta de fyra nydöpta i våra vänners förböner. Ingen av dem är läskunnig, och därför gäller det så mycket mer för dem att taga vara på tillfällena, som givas dem här till att få höra och lära. De behöva frimodighet, att de ock må bliva vittnen om den Frälsare, som vunnit dem.

*

Den 1 jan. 1930.

— — —

Angående vårt julfirande har jag just inget att meddela, och kanske skriver dr Ollén därom. Vi ha haft möten och fester som vanligt och tillslutningen ungefär densamma som föregående år, d. v. s. något över 100 personer, inberäknat skolbarnen. Vid vårt julfirande kommo en del utifrån, och vi hoppas innerligt, att deras intryck av de kristnas största högtid skall ha gagnat dem samt att det må ha blivit till ett vittnesbörd om att även för dem en Frälsare är född.

Då den julfirande skaran här år för år blir allt större, så kunna vi ej giva annat än en liten småsak som julklapp åt var och en. Detta år togo vi oss dock före att av nödhjälpsmedel använda mellan 40 och 50 dollars och gåvo så en påse mjöl till vart och ett av de fattigaste hemmen här på vår plats samt till ett par mycket fattiga hem i en grannby. Och jag är viss om, att de som skänkt oss nödhjälpsmedlen gärna gilla denna vår åtgärd.

I dag fira vi nyårsdag, men vi ha ej fått mongolerna med oss i att fira nyår denna dag. Visserligen är det nu påbjudet i Kina, att fira nyår enligt västerländskt bruk, men den nya sedan följes ej häruppe i Mongoliet detta år. Få se, kanske nästa. Jag såg i en av de senast hitkomna tidningarna, att en affärsman i Tientsin blivit bötfälld, därför att han sålt kalendrar enligt gamla tideräkningen. Så strängt är det nu i Kina. Enligt den gamla seden angivas i kalendrarna »lyckodagar», »olycksdagar» m. m., och det är väl också för att utrota all sådan gammal vidskepelse, vilken utgör hinder i många avseenden, som den gamla kalendern ej längre får säljas. I Dåjen, där folket synes mera vidskepligt och håller mera fast vid det gamla, sågo vi så tydligt, huru bundna människor voro av gammal sedvänja. På dagar, som gälla som »svarta» eller »olyckliga» eller »dåliga», brukade vi ej få några patienter, då det däremot kom många på »lyckliga» eller »goda» dagar.

Dr Ollén och jag redo till Dåjen den 27 dec. och återkommo nyårsafton. Något julfirande blev det ej av där, ty systrarna hade på julafton och juldagen haft sedvanligt julfirande med mongolerna, och mellan 30 å 40 personer hade deltagit.

Våra julklädor ha ännu icke anlänt hit, så att när de komma, få vi anordna en extra fest. Vi sände kärror till Hattin Sum häromdagen med mjöl och gryn, och meningen var att dessa kärror skulle på återresan taga julklädorna hit. Emellertid återkommo kärrorna, sedan de kört ett litet stycke, ty snön var så djup att oxarna icke orkade, utan bara lade sig framför kärrorna. — Bortemot Dåjen ligger snön också mycket djup, och den östra halvan av vägen var mycket påkostande för hästarna. Ibland lågo drivorna så djupa att hästarna måste trampa igenom snö, som räckte dem till buken.

Må nu Gud i detta nya år få leda oss var och en på sina vägar, och finna oss villiga att gå de vägar, Han utstakar. Om det blir hemresa för Elsa och mig eller om vi skola stanna

kvar här ännu ett år, må Gud också få göra det riktigt klart för oss. Så önska och bedja vi, att under det år som gått in Gud må frälsa själar bland mongolerna. Må något av det som såtts ut under år som gått få spira upp och bära frukt. Må förökad tro och förhoppning komma till dem, som ha verkat och ännu vilja verka för att bringa evangelium till mongolerna.

Inneslutande oss i edra förböner och med hjärtligt tack för all kärleksbevisning under det gångna året teckna vi

med vördsamhet och tillgivenhet

Elsa och *Sven Skallsjö.*

*

Goltjaggan den 12 jan. 1930.

Vi hava nu mottagit jullådorna, och jag vill å egna samt å Elsas vägnar frambära vårt varma tack för alla de gåvor vi fått mottaga. De utgöra nya tecken bland de många på den kärlek och omtanke vi äro föremål för. Vi äro icke alls förtjänta av allt detta goda, men glädjen blir dock stor, då jullådorna komma. Då det ej är så lätt att med brev nå var och en av dem som kommit ihåg oss med något i jullådorna, så ber jag här att till alla få frambära vårt innerliga tack. Särskilt ville jag få nämna dem som tecknat sig »vänner i Djurö, Stafsnäs och Sandhamn». Gud, som ser och vet allt, skall säkert löna er för vad ni i kärlek gjort.

Tack vare en av våra hemmavarande missionärers särskilda omtanke, kunde vi, vid en barnfest, som vi hade anordnat igår kväll, låta var och en av barnen här på vår plats — inemot ett fyrtiotal — få små »klappar», särskilt lämpade för dem.

— — —

Vi hörde för någon tid sedan i ett brev till dr Ollén, att ni på expeditionen varit och sett det mongoltält, som nu finns i Stockholm, och tyckte, att ett mongoltält kan vara en ganska bra bostad. Jag nämnde detta för Gendun. Han sade då, och det anser jag mig böra nämna, att det tält som skänkts till vår konung, säkert var ett av de allra förnämsta och bästa som kunde uppletas, ja, man finner säkert ej ett enda sådant bland tusen, ja, inte bland tiotusen. Att därför av det enda tältet bilda sig en uppfattning om huru mongolerna bo och då isynnerhet de fattiga, det måste bli mycket vilseledande. Men jag är viss om att de som i många år strävat efter att grundligt lära känna Mongoliet och dess folk också förstå, att tältet i Stockholm ej är normgivande för hur menige man och fattigman leva och bo.

— — —

Alltsedan jul ha vi haft en bitande köld, de flesta dagar från 32 till 36 grader. En morgon höll kvicksilvret sig nere i kulan. Så kalla dagar är det hårt för ko- och fårvaktare, och även djuren lida av kölden och kunna ej äta mycket ute. Lyckligtvis ha vi mera gott om hö denna vinter än vad det varit på länge, detta som följd av de rikliga regnen i somras och därav följande god höskörd, så att vi kunna någon gång emellanåt, då det är för kallt och stormigt, fodra djuren hemma.

Vi ha stängt skolan för någon tid och sänt hem de barn, som ej äro upptagna som missionens egna. Orsaken är bränslebrist. Vi ha egentligen ej så ont om bränsle, men som följd av sommarregnen blev allt upplagt bränsle genomdränkt, och argelstackarna hunno ej torka, innan frosten kom. Då vi nu öppna stack efter stack, så finna vi, att de till stor del äro frusna. Och så ha vi ej sett oss någon annan råd än att inskränka på antalet eldstäder genom att stänga skolan för en månad eller något mer. I slutet av februari hoppas vi åter kunna samla skolbarnen, och så få vi då läsa med dem en månad längre inpå sommaren i stället. — Enke Billik insjuknade i para-tyfus vid jultiden och har ännu ej kommit upp. Och då vi nu ej ha skola, så ha vi sänt kineslläraren Serren Delger samt småskollläraren Djikdjab till Hattin Sum för att de skola få deltaga i den bibelkurs, som nu pågår där. De hade gärna önskat få deltaga i bibelkursen i fjol, men vi kunde då för skolarbetets skull ej vara av med dem.

Och nu till sist åter ett hjärtligt tack för alla gåvor vi fått taga emot samt hälsningar.

Sven Skallsjö.

Doktor Olléns senaste brev.

Tjärte 2 jan. 1930.

Kära Agnes!

Jag ville bara medan det här nya lilla året 1930 ligger i sin linda, skicka en hälsning med tack för det gamla 1929, för allt arbete, bön och vänliga tankar på och för oss och våra mongoler. Vet inte vilkadera bäst behöva det, men

säkert är att vi alla behöva er hjälp därhemifrån. Vi äro nog ganska dåliga missionärer, åtminstone är jag det, något så helt annat än det man borde vara. Inte bara genom det och det man skulle göra, men inte gör, utan framför allt genom vad man *är*, så slö, så ljum, så föga genomträngd av Jesu egen ande.

Måtte det här nya året få föra mig, oss alla, närmare Honom, göra oss mera delaktiga av Honom själv, då kan Han också göra oss till större välsignelse för våra mongoler och den stora skaran utanför.

Agnes har kanske redan hört att vi gjorde en framstöt mot Hattin Sum och hämtade hit vår nya kamrat Marthinson för att hälsa honom välkommen och få tillfälle att bli bekanta med honom. Vi hade honom här vid pass en vecka, och det var riktigt roligt. Det tycktes vara en mycket präktig pojke, som har förutsättningar att bli en bra mongolmissionär, och vi äro nog alla mycket glada åt att ni skickat ut honom nu. Att han är ung hjälper honom bara att fortare och bättre lära språket, och det har han redan gripit sig an med stor energi. Dopet, han fick vara med om här, har visst Sven skrivit om.

Marthinson skulle ha farit med och sett Dåjen också, men så kom en snöstorm och blockerade vägen. Med nätt och nöd lyckades vi komma tillbaka med honom till Hattin Sum, men sedan blev det värre för oss att ta oss tillbaka. Det var några väldigt kalla dagar, och så läckte kylaren på vår bil ganska ordentligt. Till sist fick vi låna Joels kylare och lyckades ta oss hem. Vi fick fara flera timmar i mörkret, men lyckades följa våra gamla bilspår, annars hade vi väl aldrig tagit oss fram mellan snödrivorna. Vi — Dagny och jag och Tangat — kommo hem bara ett par dagar före julafton, och det blev ett snärj att få allting färdigt.

I yttre måtto gick julen efter traditionellt program med julafton tillsammans med mongolerna och julotta och festmåltid på juldagen. Vi hade inte så mycket juklappar till mongolerna i år, då ju stationen växer, så att det blir omöjligt för de få missionärerna att ge alla några värdefullare presenter. Mongolerna voro dock snälla och glada. Vår egen »julafton» hunno vi som vanligt inte med förrän på juldagens kväll. Vår »julgran» var makalöst fin, tyckte vi alla. Massor med julklappar var det också, var de nu alla kommo ifrån, trots att jullådorna inte kommit längre än till Hattin Sum. Särskilt ber jag att få tacka för »Bland Rysslands folk». Det stod visserligen blott »från ett par vänner», men jag misstänker att Agnes har sin del däri. Tack, tack! Jag fick många böcker, men har inte hunnit titta i dem ännu.

Paratyfusen tycks vi inte slippa förrän alla haft den och det är inte långt kvar till dess. F. n. ligger Enke Billik, Sharrup och tre av skolbarnen. Någon vidare isolering eller smittoskydd går ju ej heller att på ett tag genomföra hos mongolerna, som äro så fjärran från sådant.

Med önskan om Guds rika välsignelse under det nya året

Agnes' tillgivna *Tedde*.

Goltjaggan den 19 jan. 1930.

Kära skolbarn i Malmö!

Er »Fröken» har talat om för en fröken i Stockholm, som heter Jacobson, och hon har sen berättat för mig, att det är en skolklass i Malmö, som är alldeles väldigt intresserad av oss härborta i Mongoliet och skolbarnen här och allt möjligt. Och det tycker jag, förstår ni, var väldigt roligt att höra, och därför ska jag skriva och berätta litet för er om barnen här. Det är en 30 stycken barn i skolan här, pojkar och flickor. I skolan läsa de mongoliska och kinesiska och skriva och räkna, och de större barnen läsa geografi. När de skriva mongoliska, skriva de inte som vi gör i rader från vänster till höger utan uppifrån och ner. Så här ser det ut när de ska skriva »kära barn». Det heter »hajerte chochet». Kinesiskan är ändå krångligare, för där finns det inga bokstäver, utan det är en särskild krumelur för varje ord, och därför få de lov att lära sig en förskräcklig massa olika sorters krumelurer. De större barnen kunna skriva riktigt fint. De skriva inte med blyerts eller bläckpenna, utan ha en pensel som de doppa i tusch och skriva med.

Nu ha barnen haft ledigt en tid. Vet ni varför? Jo, ser ni, här finns det inte ved och kol att elda med, som hemma i Sverige. Både mongolerna och vi elda med torkad gödsel. Det är inte alls så dåligt som ni tror, och när det är 30 à 35 grader kallt ute, så ha vi det ändå riktigt varmt hos oss. Men så i somras kom det ett väldigt regn, och den där gödseln, »argel» heter det, blev våt, och sen frös den till is, så den kan inte användas förrän det blir varmare så att isen töar

bort. Därför ha skolbarnen fått lov och farit hem, det är bara de som inte ha några hem, som äro kvar här. Snart skall skolan börja igen.

Barnen ha fått en stor kälke, och den åker de på uppifrån toppen av berget och ända ner hit. De hade aldrig sett en kälke förrän vi gjorde den där åt dem. Släde och skidor ha de heller aldrig sett och något sådant som skridskor ha de inte drömt om en gång. Här är ju långt, långt till någon sjö, och de flesta av dem ha aldrig sett någon sjö. Och där det finns en sjö, så är det bara ibland, som det är vatten i den. Oftast är den uttorkad och det är en vit skorpa av salt på botten.

Härom dagen hade vi fest med våra skolbarn och lekte alla möjliga lekar med dem. Vi ritade en gubbe på svarta tavlan utan näsa och så gjorde vi en näsa av bomull med klister på, och så band vi för ögonen på någon av barnen, som fick gå och sätta dit näsan. Men de träffade alltid galet förstås och satte näsan ibland på ena örat, ibland alldeles utanför gubben. Så fick de julklappar, som snälla tanter och farbröder hemma skickat. Flickorna fick fingerborgar och hårband, pojkarna små manicker av plåt, som smällde alldeles väldigt och somliga fick tennsoldater. Ja, ni ska tro de hade roligt. Så där roligt få aldrig barnen, som bo hemma hos pappa och mamma i tälten, och aldrig få de höra om Jesus, som älskar barn. Men när våra skolbarn bli stora och gifta sig och få barn själva, då komma de att berätta för sina små barn om Jesus och lära dem att bedja till honom.

Ni får heller inte glömma att bedja för de stackars mongolbarnen, som aldrig hört om Jesus, utan bara sett gamla fula avgudar av tyg eller mässing.

Teodor Ollén.

Meddelanden.

Som missionärernas vänner redan sett av de dagliga tidningarna samt även å annan plats i Ljusglimtar, har Svenska Mongolmissionen i början av februari månad fått en till synes oersättlig förlust genom missionär Skallsjös och doktor Olléns bortgång, offer för den paratyfus-epidemi, som sedan många månader funnits å stationen och som, enligt dokterns förmodan, icke skulle komma att upphöra förrän alla halt den. Kanhända blev doktor Ollén själv *offret*, som gjorde slut på den efterhängsna epidemien.

Sällan har väl missionsvärlden så gripits, som av de båda mongolmissionärernas död, och många och rika ord av sorg, deltagande och sympati ha kommit såväl Mongolmissionen som de närmast efterlevande till del. Genom allt ljuder frågan: »Vad menar missionens Herre», följd av ett stilla, resignerat: »Gud gör inga misstag — kan *Han* undvara sina tjänare, så ha vi bara att böja oss». Nej, vi ha ingenting att invända — vi ha blott att ännu ivrigare lyssna till Hans befallningar och göra Hans vilja.

*

Torsdagen den 27 febr. hölls i Betesdakyrkan en gripande minnesstund, inledd av pastor Frita Petersson med psalm 116. Talaren ödmjukade Guds rika välsignelse över såväl doktor Olléns äldriga moder och syskon som över missionär Skallsjös efterlämnade familj och syskon.

Missionär Magnus Johansson gav i ett anförande en del glimtar från sitt samarbete med de bortgångna kamraterna. Utgående från Pauli ord i Apg. 26: 19: »Därför blev jag icke ohörsam mot den himmelska synen», framhöll missionär Johansson de båda missionärernas utgivande kärlek och trohet i kallelsen samt deras förmåga att anpassa sig efter de för dem fullständigt ovana förhållandena i Mongoliet. De hade båda sett den himmelska synen och blivit gripna av den kraft, som Paulus skriver om, då han säger till korintierna: »Kristi kärlek tvingar oss».

Då tillfälle gavs deltagare i mötet att lämna minnesord, påminde missionsekr. Dahlin å egna och sitt sällskaps vägnar om Jesu ord till Johannes lärjungar: »Salig är den, som icke tager anstöt av mig». Red. N. P. Ollén uttalade å sin mors, syskonens och egna vägnar ett hjärtligt tack för allt det kärleksfulla deltagande, som mött dem från så många håll. Och ett par vänner till missionär Skallsjö gåvo uttryck för den smärta och saknad, som Skallsjös bortgång vållat inom Resande Kåpmäns Kristl. Förenings krets. Starkt framhölls Skallsjös trohet och nit, då det gällde att vittna om sin Frälsare och söka vinna människor för Gud.

Pastor Joh. Hagner avslutade minnesstunden med att påminna om att de bortgångnas plats står tom. De båda som flyttat hem ha bringat det största offer, som kan bringas på missionens altare, sina liv. Det finns en osviklig lag i Guds rike, sade talaren, lagen om sådd och skörd, och ju dyrbarare sådden är, ju mera överväldigande skall skörden bli, och jag tänker med fröjd på den dag, då vi skola se skörden efter bröderna Sven och Tedde. Det andra vi skola komma ihåg är, att betydelsen av en människas liv ligger icke på längden och bredden, utan på djupet och i höjden — d. v. s. på huru mycket av evighetsvärde Gud får lägga in i varje stund av hennes liv. Här sitta unga människor i kväll, fortsatte talaren, och Herren står i vår mitt — Han står här och säger in i något hjärta: »Vem skall jag sända och vem vill vara min budbärare?» Vem skall Herren sända? Finns någon villig, någon som säger: Här *är* jag, sänd mig. — Pastor Hagner läste till sist Upp. 7: 9—17 och avslutade med bön.

Direktör Edm. Skoglund sjöng bl. a. den gripande vackra sången »Båda blott — allt blir genom Herrens godhet gott», och det gick som en underton genom hela mötet, att det timade var en sådd, som genom Herrens nåd skall komma att bära rika skördar.

*

Till alla, som genom brev, telegram eller gåvor visat Svenska Mongolmissionen sitt deltagande med anledning av de båda missionärernas död, ber styrelsen att på detta sätt få uttala sitt djupt kända tack.

På samma gång vilja vi nämna, att en önskan uttalats att vänner till de bortgångna skulle »i stället för blommor» få insända en gåva till missionen. Vi äro givetvis mycket tacksamma för de gåvor, som på detta sätt inkomma, och skola gärna mottaga och redovisa dem på det sätt som resp. givare önskar.

*

Så bedja vi till sist få innesluta våra utevarande missionärer — de äro ju endast sex — i missionsvännernas innerliga förböner. Nu om någonsin behöva de bli burna, om de icke skola uppgivas. Må vi bedja, att Gud må bära, skydda och leda dem. Särskilt behöva vi komma ihåg fru Elsa Skallsjö, som lämnats ensam med fyra små barn. Den sista, lilla Ulla Margareta, kom den 29 december i fjol, och endast något mer än en månad gammal förlorade hon sin fader. Men Gud, som är de faderlösas fader och änkors försvarare, skall helt visst icke övergiva dem. Vi äro förvissade om, att fru Skallsjö med sina fyra små skall mötas av missionsvännernas kärlek och förböner.

* *

*

Av utrymmesskäl måste pastor Hagners resebrev samt redovisningen överstå till nästa nummer, som utkommer i april.

I likhet med flera föregående år taga vi oss friheten sända nr 3 av Ljusglimtar mot postförskott till alla förutvarande prenumerantar, som icke förnyat prenumerationen eller till dess sänt oss meddelande om att de icke önska fortsätta med vår tidning. Vi ha funnit att detta sätt är bra, och vi hoppas innerligt att ingen må stöta sig på det samma. Stöd Mongolmissionen genom att i fortsättningen taga emot vår lilla tidning!

*

Vi vilja redan nu göra missionens vänner uppmärksamma på, att Svenska Mongolmissionens årsmöte är bestämt att hållas i Betesdakyrkan, Floragatan 8, den 25 mars (Marie Bebådelsedag) kl. 7 e. m.

*

Använd postgiro n:o 51015 vid insändandet av penningmedel till Svenska Mongolmissionen, Brunnsgatan 3, Stockholm.

Stockholm, Ernst Westerbergs Boktryckeri-A.-B., 1930.

Ljusglimtar från Mongoliet

TIDSKRIFT FÖR SVENSKA MONGOLMISSIONEN

Nr 3	EXPEDITION: Brunnsgatan 3, Stockholm	1930

Herrens krav på sina tjänare.

Om någon vill tjäna mig, så följe han mig.
Joh. 12: 26.

Om någon vill efterfölja mig, så förneke han sig själv och tage sitt kors på sig var dag; så följe han mig. Luk. 9: 23.

Om icke vetekornet faller i jorden och dör, så förblifver det ett ensamt korn; men om det dör, så bär det mycken frukt. Joh. 12: 24.

Vi kunna icke tjäna Herren utan att vara med Honom, utan att följa Honom på den väg, Han går. Det synes så självklart och så gränslöst enkelt. Men ändå — detta som låter så självklart och så enkelt, det är ju i själva verket så svårt, att många människor inte ens anse sig våga försöket. Det tycks dem allt för stor risk. Det kan komma att kosta allt för mycket. Ja, det synes alltid den naturliga människan som en dårskap, ty det vore ju att offra det vissa för det ovissa, att offra detta, som man menar sig äga, för något, som man blott hoppas på i en framtid. Jesus har ju själv så tydligt sagt, att det är en lidandets väg att följa och tjäna Honom. Det är en väg, där man inte bara skall offra allt utan till och med hata sitt liv i denna världen. Och det är inte nog

ens med detta, att offra allt, om det gäller, allt som är den naturliga människan kärt, allt det som springer upp ur själviska motiv, ur törsten efter ära och framgång och lycka, såsom den drivande kraften i vårt liv. Utan Jesus begär något mycket, mycket mer.

Paulus har givit uttryck för detta mera, som Jesus kräver, detta mera än offret av allt som är oss kärt i denna världen, när han såsom sin djupaste andliga erfarenhet i sitt liv med Kristus i det första korintierbrevets underbara trettonde kapitel säger, att allt annat i hans liv är intet, om han icke har *kärlek*.

Ja, *detta är det djupa kravet*, detta är vägen, Jesus bjuder oss att gå, om vi vilja följa Honom och tjäna Honom.

Så som ingen annan har Jesus själv gått Guds viljas väg i sitt liv, kärlekens väg, som för våra synders skull blev till en offrets och lidandets väg intill döden. Och från Hans lidandes väg intill korsets död hur lyser det icke mot oss som en flod av strålande ljus från Guds hjärta. Ja, *Han* är den som hatat sitt eget liv i denna världen, därför har Han kunnat älska oss med en kärlek så underbar, så gudomlig, att intet offer varit för stort, om Han *så* kunde rädda oss från fördärvet och förlösa vårt hjärta från syndens makt till ett liv i Guds kärlek. *Han* är vetekornet, som dött för oss och därför i förlåtelsen förmår giva oss sin gudomliga kärleks livskraft och så dana vår själ till sin bild. Ty endast i den kraften kunna vi en gång bliva Honom lika, bliva Guds vetekorn, som samlas in i det eviga livets skörd. Jesus har själv gått den vägen från början till slutet — lidandets väg till korsets död. Men »om någon vill tjäna mig, så följe han mig», säger Jesus. Och kravet i Hans tjänst det är ingenting annat än detta enda: *kärlek*.

Det är icke nog att bliva ett vetekorn, att ha sökt och fått förlåtelse hos Gud och visshet om förlåtelse och den kärlek till Gud, som detta ger. Ty vi kunna icke *förbliva* i Hans kärlek utan att som Jesus gå Guds viljas väg genom världen, utan att älska dem som Gud älskar och så se människorna såsom våra bröder. Vi måste för att förbliva i Jesu kärlek leva kärlekens självutgivande liv, så att våra ord och handlingar, hela vårt liv, blir en hjälp för andra att komma till Gud. Har Jesus fått tända det ljuset i vår själ, Guds kärleks ljus, så kunna vi icke äga det ljuset utan att det lyser andra vägen till dess ursprung, till Fadershemmet, till Gud. Vi kunna inte äga det utan att förbrinna, förtäras i den heliga

tjänsten att lysa andra samma väg som vi följa vår Frälsare. Har Jesus genom sin kärleks kraft fått göra oss till vetekorn, så förbliva vi dock ensamma korn, om vi icke falla i jorden och dö, som Jesus säger i liknelsen, det vill säga om ej vår gamla människa dör, så att Gud får taga alla vårt livs krafter och hela vårt hjärtas kärlek till Honom och använda allt till den stora uppgiften för Guds rike att dana människorna, våra bröder, till Hans bild, föra dem fram till Honom, att Han må göra dem till vetekorn, till Guds rikes ädla säd. Såsom vetekornet, som faller i jorden och dör, giver ut sin livskraft till det yttersta och endast så kan giva de nya kornen, som spira ur det, både form och livskraft och kärna, då dess inre nås och sättes i rörelse av himmelens ljus och värme och regn, så skulle vi, genomträngda av Guds kärleks kraft och ljus och liv, giva ut oss i Hans tjänst, giva ut vår kraft till det yttersta för att allt i själarnas värld, så långt vårt inflytande når, skulle fyllas av samma Guds kärleks kraft och liv och så danas till Jesu bild. Hur kan Guds förlåtelses kraft finnas i ett människohjärta, som ej osjälviskt offrar sig för Guds rikes seger i världen. Ty så som hos Jesus så finnes hos oss Guds kärlek till endast i och med det att den verkar fri självutgivelse utan baktanke och självisk beräkning.

För en naturlig människa, en som aldrig på allvar sökt Guds förlåtelse för sin synd, står detta Jesu krav på en kärlek, som offrar allt och giver sig själv till det yttersta, ja, *själva kravet på kärlek*, som den största orimlighet och dårskap. Rättvisa och billighet mot andra, att göra var man rätt, det kan man förstå, att det kan ha sitt berättigande, men en sinnesart i hjärtats innersta — till och med gent emot uppenbara fiender — en känsla som skulle i sanning kunna kallas kärlek — vilken dårskap!

Och ändå är det så, att en sådan kärlek är Guds rikes eviga lag, ja, själva dess grundval, som allt vilar på. Jesus på korset, då Han lider för sina fienders synd mot Honom själv med bön om förlåtelse för dem på sina läppar, uppenbarar för oss den lidande, förlåtande, gudomliga kärleken i hela dess outsägliga, heliga innerlighet och underbara djup. Men denna Jesu kärlek är för oss, så länge vi icke själva gå in under dess krav, något overkligt, ja, nästan skrämmande. Den är från en annan värld än den lilla krets av själviska intressen, där människors tankar och känslor oftast röra sig. Men har vårt hjärta nåtts av Jesu kärlek så mycket, att vi börja förstå något litet av vad det kunde bli av vårt liv, om

vi ginge Guds viljas väg i vårt liv, om vi kanske försökt gå den i egen kraft, som vi så gärna försöka, och så fått erfara vår ytterliga vanmakt och oförmåga att ens riktigt på allvar vilja det goda än mindre kunna göra det, och om vi så tagit vår tillflykt till Guds hjärta, där all förlåtelse och kärlek bor och all kraft att tillintetgöra syndens makt — ja, då börja vi ana, vad *Guds* kärlek *verkligen* är och förmår, att den är den *enda* makt i tillvaron, som kan förlösa vårt hjärta från synden, från själviskheten, till ett liv i osjälvisk kärlek.

»Om någon vill tjäna mig, så följe han mig.» Jesus begär ingenting för sig själv. Utan för att tjäna Honom måste vi följa Honom på den väg, Han gått, att så som Han giva oss ut för andra, för dem Gud älskar, för att de skola ryckas undan syndens makt och fördärvet — alla dessa som Jesus en gång kallar »mina minsta bröder». Ty vad vi gjort mot dem, det ha vi gjort mot Jesus, och detta redan om vi tjänat dem med vårt jordiska goda, huru mycket mer då, om vi göra det med vårt andliga goda. Ingen är utesluten ur den skaran, som Jesus kallat »mina minsta bröder». Av nåd räknar också vår Herre Jesus oss själva dit.

Men skulle icke först och främst de höra dit, som fått minst av den andliga rikedom, Jesus vill giva oss alla, våra bröder, som vandra vilsevägarna i hedendomens mörka natt. Jesus älskar dem lika högt som oss, ja, med en kärlek, som offrat allt intill korsets död för deras frälsning från synd och fördärv. När Jesus ser våra själar i den gudomliga kärlekens ljus, då äro de mer värda än himmel och jord. Men *så* ser Jesus var och en av dessa Hans minsta bröder. Ack, om det är så — och vi *veta*, att det är så — hur skulle det då finnas något offer för högt för oss att giva för dem i Jesu efterföljd — både i vårt livs stora stunder, då allt kan krävas av oss, och i den tjänande kärlekens tysta, stilla gärning i vårt vardagsliv.

Vi kunna mista allt, vi kunna få offra allt vad vår naturliga människa håller för omistligt, till och med vårt jordiska liv i Jesu efterföljd. Jesus själv gjorde det, när Han helt gick Guds viljas väg, och lärjungen kan ej begära att få vara för mer än Mästaren eller tjänaren för mer än sin Herre.

Men ändå är det livets högsta lycka att vara Jesu efterföljare, ja, till den grad att vårt liv är meningslöst, om det ej blir ett enda utgivande i den tjänande kärlekens gärning för våra bröders frälsning. Och vi kunna intet förlora i Jesu

efterföljd, som inte den alltid vissa döden ändå förr eller senare skall taga ifrån oss. Och ingen *kan* ens giva något, som med rätta kan kallas *offer* i Jesu efterföljd, ty allt vad vi giva för den kärleks skull, som Jesus fått tända i vårt hjärta, det skola vi enligt Hans egna ord få mångfaldigt igen redan här i tiden och i den tillkommande tidsåldern evigt liv.

»Den som hatar sitt liv i denna världen, han skall behålla det och skall hava evigt liv. Där jag är, där skall också min tjänare få vara. Om någon tjänar mig, så skall min Fader ära honom.» Joh. 12: 25—26.

Fader, gör mig till blott en stråle
kärleksljus från Ditt eget hjärta.
Låt mig lysa på mörka stigar
dem som vandra i sorg och smärta.

Låt mig tränga dit mörker ruvar
sekelsvart sedan tiders tider.
Låt mig glimma i gryningsljuset,
där som dagen med natten strider.

Och som morgonrodnaden bleknar
bort i solen, när helt det dagas,
låt mig sist, när mitt ljus förbrunnit,
till Dig i ljusets rike tagas.

Herman Torstenson.

Från fältet.

Goltjaggan den 7 febr. 1930.

Redan för längese'n bör telegrammet, om att min älskade make gått hem till Gud, ha nått eder. Det har varit tunga, svåra dagar, men Gud har i allt varit förunderligt nära och endast i Hans kraft har det gått att taga »blott en dag, ett ögonblick i sänder».

Sven sjuknade den 22 januari och låg till den 3 februari, då Gud tog hem honom. De fyra sista dagarna var han medvetslös, d. v. s. han kände igen oss, men var för övrigt all-

deles borta. Hur underligt, att stå och se ens kära glida bort ifrån en och ej kunna göra någonting alls. Jag tyckte att jag velat storma Gud för att få ha Sven kvar, men, nej, jag fick ej. I stället förberedde Gud mig på det mest kärleksfulla sätt, på att jag måste offra honom. Steg för steg förde Gud mig genom de mörka vattnen, och när den kära andningen tystnade, måste jag bara tacka. Det är ännu dock så ofattligt det hela.

Alla mongolerna ha tagit det så djupt. Gud give, att det finge bli till välsignelse! Kamraterna från Hattin Sum hade kommit dagen före Svens död, så Vivan hjälpte till att göra min gosse i ordning. Allt blev så vackert. Den omålade klumpiga, kinesiska kistan gjorde ett mäktigt intryck i den enkla omgivningen med de många brinnande ljusen.

Vi hade en minnesstund kring kistan med våra mongoler kvällen före begravningen. Det var så gripande att se deras stora sorg. Från Dojen har jag också fått kärleksfulla, deltagande brev. Fröken Blomqvist skrev just, att då Darste Tjub skulle tala vid mötet dagen efter det de fått meddelandet härifrån, brast han i gråt, och de andra äro också översiggivna. Dagens Lösens ord för den 3 febr. var: »Du skall få ett nytt namn, som Herrens mun skall bestämma». Han har fått det redan, min gosse. Han var så stilla, och även när han yrade och var som mest oredig, sade han: »Det är en så stor frid härinne».

Att Gud har sin alldeles särskilda mening med denna stora sorg, det vet jag, annars skulle det tyckas mig så meningslöst, att Sven, som behövdes så väl, skulle tas bort från arbetet, från de små och från mig.

»Och få de än vattna sin sådd med sitt blod,
vad nåd, vad ovägelig ära.
Så framgår ditt rike, du fridfurste god,
och så vill alltmer du oss lära,
att nederlag ofta är segr.»

Det går inte ännu för mig att se framåt. Men jag vet, att Gud har omtanke om mig och om de små. Kan Gud ännu använda mig, så vill jag fortsätta att vara missionär. Sven ville det också. Han sade en dag, innan han blev medvetslös: »Om jag skulle dö, vill jag att du kommer ut igen för att vara missionär, efter att ha varit hemma tills du fått Märta i skola.»

Jag är glad att vi ej ha någon läsning med barnen nu; dels äro flera av dem ännu ej smittofria och dels har allt här nu gjort det omöjligt för mig att kunna gå in i arbetet. Sajn

Häbbitå, som varit mycket sjuk, är nu uppe, men går omkring som en skugga.

Dagny har varit underbar dessa dagar, och hur skulle det väl gått, om jag ej haft henne. Även Vivan är här, men då hon ej haft tyfoid ville vi ej att hon var med och skötte de sjuka. Men hon har varit ovärderlig att tänka på barnen. Det blir väl så att Marthinson kommer hit nu. Må Gud förhindra att han får smittan.

Med kärlek
Elsa Skolltjö.

* * *

Hattin Sum den 7 febr. 1930.

Nu måste jag försöka att få iväg några rader som förklaring till telegrammet, som vi i dag sända om Svens hemgång. Det kom som ett så överraskande slag över oss alla, att vi inte ännu kunnat sätta oss in i att vår käre Sven inte längre är ibland oss.

I fredagskväll kom ett bud från Goltjaggan med meddelande om att Sven var mycket sjuk och att Tedde också måst intaga sängen. Så fort vi fått bilen i ordning på lördag reste Vivan, Anders och jag över. Sven var redan då medvetslös och mycket medtagen, men vi hoppades ju i det längsta att Gud skulle resa honom upp. Under söndagen blev han sämre och natten till måndagen fick han gå hem. Stackars Elsa med de fyra små. Det gör oss så ont om dem. Men Gud har styrkt henne underbart. Nu stå vi frågande och undrande, vad Gud menar med att låta vår mission genomgå denna pröving. Hur väl hade vi inte behövt Sven nu, sedan han så helt kommit in i arbetet. Men Gud hade väl en högre och viktigare kallelse för honom och därför tog han honom hem mitt i hans krafts dagar. Vem eller vilka vill nu Gud sända i Svens ställe?

Nu ligger Sven på den lilla utländska gravgården uppe på berget bakom stationen, där Maja Ollén förut vilar. Vi hade begravningen i onsdags.

Nu har Tedde också legat i mer än en vecka i över 40 gr. feber, men han har varit fullt klar hela tiden. Hjärtat var litet dåligt på honom i går, då vi lämnade honom, och han är

ytterst svag, men vi hoppas och tro att han skall tillfriskna. Vivan är kvar för att hjälpa Dagny med vården, men Anders och jag måste fara hem ett tag. I morgon resa vi dit igen, och Anders stannar då för att hjälpa dem tills Magnus och Signe komma.

Det är ett problem, hur vi skola kunna få Goltjaggan rent från denna smitta. Över hälften av allt vårt folk där har nu haft sjukdomen, men det har ju varit ganska lindrigt för mongolerna. Nu ligga också fem av dem och även deras sjukdom tycks mera svårartad. Elsa och Dagny ha ju också haft tyfoid. Vi hoppas att Anders skall kunna skyddas från smitta genom nödiga försiktighetsåtgärder, men nog är det med bävan vi låta honom gå till Goltjaggan. Må Gud i sin nåd bevara honom!

Det vilar en djup förstämning över våra stationer nu och våra mongoler deltaga djupt i sorgen. Och gripande vittnesbörd ha de avlagt om Sven och hans arbete. Gendun, som kanske tar det allra hårdast, sade: »För honom fanns bara en väg — rakt fram — aldrig vek han åt sidan i vad han trodde vara rätt.» Och Nandji sade: »Han var en Guds trogna tjänare och han gav ut sig för oss mongoler.» En av hans älsklingstexter var: »Om icke vetekornet faller i jorden och dör förbliver det allena.» Må han nu få bli ett sådant vetekorn, en Guds sådd i Mongoliet, och kanske Gud genom hans död skall uppväcka nya krafter därhemma — unga män som äro villiga att som Sven offra allt för att leta efter de förlorade fåren ute i Mongoliet.

Nu kan jag inte skriva mera. Tanken bara står stilla och det är svårt att fatta vad som hänt. Vi skall nu gå över till bilstationen och försöka få ned detta med en Urga-bil.

Jag förstår att detta kommer att taga Eder mycket djupt, men vi bedja att Gud skall ge kraft även i denna prövning.

Med innerlig hälsning. Varmt tillgivne
Joel.

•

Goltjaggan den 12 febr. 1930.

Till Svenska mongolmissionens styrelse!

»Om jag ock vandrar i dödsskuggans dal — — —.»

Mongolmissionens väg har ju varit en smärtornas väg. Och nu har Gud riktigt fört oss ned i dödsskuggans dal. Som jag skrev i förra brevet var Tedde också ganska sjuk, och i natt tog Gud även honom hem.

Då vi reste hemifrån gick bilen sönder, så att vi måste sända ut och låna hästar. Så redo Anders och jag tidigt söndag morgon från Hattin Sum och kommo hit vid 5-tiden på eftermiddagen. Tedde var då något bättre. Vi gladde oss i hoppet, att det värsta nu var över. Han var klar, så att han kände igen oss. »Jaså, det är ni», sade han med ett leende, då han fick se oss vid bädden.

På måndagen blev han återigen sämre. Nu och då försökte han att säga något, men det gick inte att få mera än ett par ord av en mening. Ett par gånger talade han om »gränsen», men mera kunde vi inte uppfatta. Det blev så dystert för oss alla. Vi hade ju hållit fast hoppet att få behålla honom men nu sviktade tron. Han tycktes bli bättre på kvällen, och vi gladde oss mycket. Och Gud gav oss en sådan ro i hjärtat. Han försökte tala igen, men först blev det bara enstaka ord. Plötsligt kom det dock, kraftigt framsagt: »Det — var — väldigt — hyggligt — av — Joel — att — komma — och hjälpa — mig.» Det blev det sista sammanhängande, som Tedde sade. Den natten sov han ganska lugnt, men i går blev det sämre och sämre, och vi förstodo att slutet inte kunde vara långt borta. Han kunde inte svälja och intaga någon föda, men vi försökte hålla honom uppe med koksaltlösningar. På kvällen började dödsarbetet. Stackars Tedde — våra hjärtan snörde ihop sig, då vi sågo hur han led, och vad han sade förut om hjälp skar genom mig, som nu stod så hjälplös. Något måste göras, och så fick han en morfininjektion. Den tog udden av lidandet och han fick ett så fridfullt uttryck att vi bara inte förstodo varför vi inte tänkt på det förr. Han hade själv, medan han var klar ordinerat morfin och andra sömnmedel för att få sova, men en dag blev hjärtat dåligt och då sade han själv. »Jag bara tröttar ut mig med att fantisera, när jag tar det — nu är det bättre att låta bli.» En kvart över fyra i morse fick hans trötta ande lämna den jordiska hyddan. Djup är vår sorg och vi tänka med ängslan på hans stackars mamma och Gerda, då budet når dem. Ja, alla hans syskon och Agnes och vår styrelse och alla våra vänner ute i landet. Må Gud ge särskild nåd att bära denna hårda prövning. Två av våra bästa arbetare och kamrater tar Gud från oss på så kort tid. Det är så tomt här nu. Vart man går, så påminnes man om dem. Jorden har blivit fattigare, men så är himlen rikare — vi skola ju få återse dem en dag.

Det enda vi kunna trösta varandra med, är att Gud genom denna prövning har någon särskild välsignelse, Han

vill ge. Kanske skall nödropet från Mongoliet genom detta stora offer tränga djupare igenom därhemma. Det har ju varit så med Kongo-missionen. Ja — Gud vet och därvid få vi vila våra hjärtan.

För mongolerna har detta varit ett mycket hårt slag. »Vad skall det bli av oss nu?» »Vad skall det bli av vår församling?» »Vi mongoler voro inte värda att få behålla dem», har jag hört om och om igen i dag. — Ja, vad menar Gud, fråga vi.

Och stackars Dagny, hon är alldeles slut nu. Hon har troget kämpat vid först Svens och nu Teddes dödsbädd. Det har varit svårt att få henne att ta en stunds vila, även då hon kunde få det. Nu har hon sovit hela dagen, och det är fråga hur vi skola ordna det, så att Elsa och hon få litet vila och ombyte. Det blir väl så att Anders stannar här, och så få de fara bort en i taget. Vi ha talat om att ta Dagny med till Hattim Sum, då vi fara hem efter begravningen. Gud give att denna sjukdom nu inte får kräva flera offer ur vår lilla skara. Vi behöva mer än förr edra förböner.

Innerliga hälsningar.

Eder i sorgen delaktige
Joel Eriksson.

En hälsning.

Mongolkretsen i Malmö sänder alla mongolvänner landet runt en varm hälsning.

Vår lilla krets, som är c:a 5 år gammal, började med endast 2 medlemmar. Medlemsantalet har sedan under dessa år i huvudsak växt på så sätt, att ny medlem i sin tur försökt intressera någon av sina bekanta, och nu räknar kretsen 21 medlemmar.

Vi träffas endast en gång i månaden, 1:sta tisd., för att våra möten ej skola göra intrång på annan verksamhet. De flesta äro nämligen strängt engagerade på annat håll.

Underhållningen på våra möten består ju, som sig bör, av berättelser från missionsfälten, så långt möjligt från Mongoliet, vilket ju ligger vår lilla krets varmast om hjärtat. Tråkigt nog är missionslitteraturen från detta fält inte stor, och få vi därför allt som oftast läsa skildringar från andra

missionsfält. Vi ha naturligtvis också en kafferast, och vi avsluta våra möten med en bönestund.

Vi ha ingen missionsförsäljning, utan vi lägga varje gång vår gåva kontant i en sparbössa och underhålla därmed en infödd medarbetare.

Vi äro alla så glada för samvaron i vår krets. Mest glada äro vi därför, att vi få vara med i missionsarbetet för Mongoliet. Vi ha också kommit överens om, att varje tisdag i våra böner särskilt komma ihåg detta missionsfält.

Må vi så, alla mongolvänner, vara trogna i vår kallelse och bedja Gud, att Han måtte föröka vår kärlek till Hans verk, och att missionsvännernas antal måtte ökas. Må vi också bedja, att Han gör oss villiga att med tacksamhet offra ännu mera, för att hela detta arma folk skall få höra frälsningens budskap.

Meddelandet att ytterligare 3 nya missionärer blivit antagna hälsas av oss och säkerligen av alla missionsvänner med stor glädje. Men därmed ökas också vårt ansvar. Må vi tänka på det!

En i kretsen.

REVISIONSBERÄTTELSE.

Enligt uppdrag hava vi granskat Svenska Mongolmissionens räkenskaper för år 1929 och få härmed vitsorda, att de äro ordentligt förda, att utgifts- och inkomstposter äro vederbörligen styrkta samt att den bokförda behållningen å bankräkningar överensstämmer med oss företedda motböcker.

Årets inkomster och utgifter framgå av omstående tablå, utvisande dels ett underskott å inkomster av kr. 81: 86, dels ett överskott å kr. 10,186: 67, vilket senare duck helt utgöres av reserverade nödhjälpsmedel. Under året hade nämligen, till följd av styrelsens upprop, bland missionsvännerna i hemlandet insamlats kr. 37,925: 82 till lindrande av hungersnöden i Mongoliet; av dessa medel hade till missionärerna under året utsänts kr. 27: 739: 15, vilka av dem utdelats till de hungrande.

I det vi tillstyrka, att styrelsen beviljas full och tacksam ansvarsfrihet för 1929 års förvaltning, bedja vi missionens Herre att Han ville hugsvala sina tjänare under de smärtsamma förluster, som under början av år 1930 drabbat den Svenska Mongolmissionen samt förlåna såväl nya personliga krafter som rikliga penningmedel till arbetets fortsättande.

Stockholm den 11 mars 1930.

E. Alfred Jansson,
av K. F. U. M:s Förbundsstyrelse utsedd revisor.

Sigrid Sandqvist,
av K. F. U. K:s Centralförening utsedd revisor.

Räkenskapssammandrag för 1929:

Inkomster:

Gåvor utan angivet ändamål	25,554: 62	
Till missionärerna	10,455: 76	
Till kandidater	496: 15	
Till barnhem, skola och infödda medarbetare	4,919: —	
Överskott å Ljusglimtar	1,425: 05	
Överskott å skrifter	65: 30	
Inkommit för Hattin Sum	586: 50	
Inkommit för Goltjaggan	575: —	
Inkommit för missionärernas pensionering	536: —	
Räntor	433: 05	
»Till J. Eriksons nya bil»	80: —	
Nödhjälpsmedel	37,925: 82	
		86,090: 25
Utgifter över inkomster		81: 86
	Kronor	86,172: 11

Utgifter:

Till missionärernas underhåll	21,488: 94	
Till kandidater	1,085: 22	
Till barnhem, skola och infödda medarbetare	7,261: 50	
Hattin sum, för bygget och verksamheten	5,403: 44	
Goltjaggan, för bygget och verksamheten	4,332: 50	
Hallong Osso, för verksamheten	90: —	
Dåjen, för verksamheten	433: 89	
Missionärernas pensionsavgifter	2,548: —	
Hyra för expeditionslokal jämte värme	839: 26	
Arvoden, skrivm., porto, annonser m. m.	3,653: 38	
Resesekreterarens lön, 2 mån.	666: 66	
Missionsresor inom landet	363: 50	
Utsänt »till J. Eriksons nya bil»	80: —	
Utsända nödhjälpsmedel	27,739: 15	
		75,985: 44
Reserverade nödhjälpsmedel		10,186: 67
	Kronor	86,172: 11

Ställning vid årets början och slut:

Debet:

	1/1 1929:	31/12 1929:
Stationen Hallong Osso	1: —	1: —
Stationen Goltjaggan	1: —	1: —
Stationen Dåjen	1: —	1: —
Stationen Hattin Sum	1: —	1: —
»Nya tomten i Urga»	1: —	1: —
1 obligation i Helsingborgs A.-B.	1,000: —	1,000: —
Inventarier	787: 50	708: 75
Skrifter	450: 90	418: —
I banker, kassa och postgiro	892: 28	11,108: 74
Kronor	3,135: 68	13,240: 49

Kredit:

	1/1 1929:	31/12 1929:
Kandidaters konto	314: 31	410: 24
Pensionskassan	69: —	——
Nödhjälpsmedel	——	10,186: 67
	383: 31	10,596: 91
Behållning	2,752: 37	2,643: 58
Kronor	3,135: 68	13,240: 49

Meddelanden.

Missionär Magnus Johansson har på nyåret besökt åtskilliga platser i Småland och haft en hel del välsignade möten.

*

Fru Signe Johansson och fröken Miriam Videberg ha gemensamt företagit en missionsresa i Skåne. Under densamma höllo de ej mindre än 26 möten. Överallt möttes de av välvilja från mongolvänner, som ordnat för dem och som gästvänligt emottogo »pilgrimerna» i sina hem. Vi tro, att nya starka band knutits såväl genom dessa möten som genom missionär Johanssons och reseskr. Fribergs besök. Gud välsigne våra gamla trofasta vänner och välsigne Han de nyvunna!

*

I början av maj månad ämnar styrelsen till Mongoliet utsända tre nya missionärer, herr och fru Torstenson samt fröken Wideberg. De brinna av längtan att få gå — att få träda i »skördemännens led» — vetande, att de bäras av missionsvännernas förböner.

*

Onsdagen den 7 maj hålles å Hushållsskolan Margareta, Drottninggatan 69, den sedvanliga försäljningen.

*

Adressen till våra utevarande missionärer är: *Changpeh*, Via Kalgan, N. China, via Siberia.

*

Den 25 mars hölls Svenska Mongolmissionens årsmöte i Betesdakyrkan. Närmare referat från det talrikt besökta och av Gud välsignade mötet måste av utrymmesskäl överstå till ett kommande nummer.

Resor i Mongolmissionens tjänst.

Just hemkommen från 3½ veckors resor i Västergötland, ville Ljusglimtars redaktör ha några rader. Här komma de. Resan började den 15 febr. i Vartofta och slutade i Lidköping den 9 mars. Och jag är tacksam för den resan, ty missionens Herre har varit med. Många goda och välbesökta möten ha kunnat hållas och då Guds ande fått verka, har det även blivit till välsignelse för själar. Hur tackar jag ej Gud för den unge mannen, som på slippriga vårvägar hade cyklat 2½ mil för att få hjälp i vissa spörsmål och efter samtal mellan 10—1,15 midnatt hade att kasta sig upp på sin stålhäst igen för att hinna hem till sitt arbete, som började kl. 7 på morgonen. Ej mindre glad blev jag för den mannen, som, efter att ha besökt två av mötena, ville fatta beslut om sitt hjärtas fulla överlåtande till Herren och Frälsaren. Sådant blir ju liksom mission här hemma i ett älskat fosterland. Tack, gode Gud, för att även detta är min uppgift på mina rundresor!

Nog har jag att tala om det försummade ökenfolket därute i Mongoliet samt söka värma hjärtana till mera nit i sin missionskärlek till det arma folket, men är och blir det måtte ej så, att om själar här hemma bli värmda av Jesu, vår Frälsares, kärlek, så blir det alltid någon råd med den yttre missionen. Därför är jag så glad för alla tillfällen, som givits att få tala och vittna, där jag gått fram. Det har gällt att hålla söndagsförmiddagsgudstjänster — i Falköping, Tidaholm, Skövde och Lidköping. Eller evangeliska ungdomsmöten eller pojkmöten eller, som det blev i Lidköping, vara huvudtalare vid Juniorernas årsfest. Ja, tack gode Gud, för dessa tillfällen att få tjäna, och då du sedan därjämte alltid gav tillfälle att i samband med alla missionsföredragen hålla ett evangeliskt möte, så kom så att säga den inre och yttre missionen att gå hand i hand. Och det är nog som det bör vara, i det ju vår Frälsare bjöd sina vittnen att börja i Jerusalem och därifrån gå vidare. Och ej minst glad blir man att efteråt få höra att de som blivit

välsignade fortsätta att låta sig välsignas och elden liksom utkastad fortsätter att brinna, att sprida sig. På något ställe pågick någon väckelsevecka, och där blev det att gå in i *det* arbetet och liksom ställa sig sida vid sida med vittnet på platsen. På några platser hade anordnats hemmöten eller hemsamkväm eller samkväm å förhyrd lokal. Ej minst ha dessa möten glatt mig. Man kommer på de mötena mera innerligt i kontakt med speciellt mongolmissionens vänner. Vid sådana små möten har det blivit att samtala, berätta, tala Guds ord och bedja samt ev. visa föremål, även ljusbilder. Sådana små hemmöten fick jag vara med om i Falköping, Trädet, Fridene, Skövde och Borås. Hur gripande var ej att vid ett av de mötena räkna en inlämnad sparbössa från en missionsvän, en gammal man från ålderdomshemmet, som riktigt fått mongolernas nöd lagd på sitt hjärta. Man fick ofta se honom liksom ristande sitt gamla huvud och höra honom om och omigen liksom mumla och sucka, »ja, de mongolera, ja». I alla fall, vi funno i den gamle mannens — våga vi säga — fattigbössa, nej, det stämmer ej alls, vi funno nämligen kr. 4,61 i den gamle vännens bössa — och sannerligen om det där ej vore skäl tala om rikemans bössa, med tanke på den mannens ekonomiska omständigheter. Undras, om vi ej kunde rekvirera, oftare rekvirera, missionssparbössor från expeditionen i Stockholm. Vi längta efter att få sända sådana, men sällan uppenbara sig några rekvisitioner.

En annan glädje, som kom som en efterdyning från sista resan, var insändandet av en insamlingslista på Ljusglimtar. Undrar just om våra mongolvänner veta, att missionen låtit trycka praktiska och trevliga insamlingslistor för vår lilla missionstidning, Ljusglimtar? Om ej, så rekvirera en lista och studera den och sök om möjligt få den fylld med Ljusglimtsprenumeranter. Ty det var vad vår missionsvän, här ovan nämnd, hade gjort. Hon hade samlat ej mindre än 11 nya prenumeranter. Tänk om någon kunde gå och göra sammaledes. Kanske skulle någon få välsignelse därav, för att nu ej tala om missionen, som skulle få nya förebedjare, nya vänner — och kanske nya givare.

Nej, nu tror jag det blir bäst att sätta punkt, ty kort skulle detta opus vara, det har då redaktören inpräntat. Kanske blir jag »klippt» på vad som redan nu nedplitats. Jag skulle ju nämnt än flera platser från resan, men jag får i stället tacka för vänlighet och omsorg i alla hem och vid alla möten. Samt

tacka för förböner och *bedja* om förböner för Värmlandsresan, som blir mellan 16 mars—14 april. Ävenså bedja om förböner i förberedelserna för resorna i Dalarna och Gästrikland under maj månad. Gud välsigne alla missionsvännerna och mig,

eder tacksamme

Axel Friberg.

Redovisning

över inkomna gåvomedel 9 jan.—15 mars 1930.

N:r 26 H. O., Ersnäs, 3:—; n:r 27 F. P., Malmö, 35:—; n:r 28 G. N—s, Örebro, 23:—; n:r 29 A. & W., Lidkpg, 10:—; n:r 30 G. K., Jkpg, 3:—; n:r 31 J. A. K., Jkpg, 3:—; n:r 32 E. R., Strängnäs, 2:—; n:r 33 Distr. av Mell. Norrl. K. F. U. M. 32:—; n:r 34 L. P., Hallsberg, 15:—; n:r 35 A. J., Sthlm, 8:—; n:r 36 H. R., Filipstad, 3:—; n:r 37 A. S., Türnsjö, 12:—; n:r 38 H. N., Sthlm, 3:—; n:r 39 »Till mors och fars minne» 100:—; n:r 40 J. N., Kisa, 3:—; »Närrtjima» 25:—; L. A., Sthlm, 5:—; n:r 41 Missionsvänner i Hälsingborg 100:—; n:r 42 E. S., Drammen, 10:—; n:r 43 N. K. 48:—; n:r 44 G. J., Tidaholm, 20:—; n:r 45 A. F., Sköldinge, 12:—; n:r 46 Koll. å Djurö gård 20:—; n:r 47 H. F., Sthlm, 3:—; n:r 48 K. J., Klevshult, 3:—; n:r 49 F. W., Ludvika, 3:—; n:r 50 K. J., Kortebo, 3:—; n:r 51 E. W., Jkpg, 3:—; n:r 52 K. G., Sthlm, 5:—; Onämnd, ett litet tackoffer, 10:—; n:r 53 A. P., Sthlm, 48:—; n:r 54 A. L., Slite, 2:—; n:r 55 H. S., Sthlm, 7:—; n:r 56 L. H., d:o, 8:—; I. S., d:o, 5:—; n:r 57 E. W. P., Mosstorp, 30:—; n:r 58 H. L., Sthlm, 8:—; n:r 59 M. A., d:o, 5:—; n:r 60 C. J., Rossön, 4:—; n:r 61 A. A., Falkpg, 3:—; n:r 62 J. O., Ockerö, 15:—; n:r 63 H. R., Äppelviken, 3:—; n:r 64 Mongolkretsen, Malmö, 116:—; n:r 65 E. W., Umeå, 5:—; n:r 66 Torstuna ungdf. 30: 46; n:r 67 E. B., Ockelbo, 30:—; n:r 68 M. G., Bollebygd, 10:—; n:r 69 K. T., Furulund, 10:—; L. C. 10:—; n:r 70 A. P., Björkeryd, 8:—; n:r 71 I. P., Malmö, 5:—; L. N., Sthlm, 3:—; n:r 72 F. A., Rimbo, 3:—; n:r 73 Sphm. fr. Helgum 41: 60; n:r 74 O. N., Eskilstuna, 10:—; n:r 75 H. S., Borgholm, 8:—; n:r 76 Onämnd mongolvän 6:—; E. H., Kotka, 2: 50; A. Z., Svartvik, 3:—; F. F., Alvik, 5:—; n:r 77 C. B., Sthlm, 100:—; n:r 78 R. B., Euviken, 9:—, n:r 79 T. B., Finspång, 8:—; n:r 80 Koll. i Krontorp 5:—; Atvidabergs mfgs söndagsskola 4: 21; n:r 81 L. O., Leksand, 5:—; n:r 82 S. S., Sthlm, 8:—; n:r 83 J. W. W., Skärplinge, 8:—; n:r 84 F. K., Ange, 3:—; n:r 85 E. P., Forshaga, 15:—; Koll. v. sym. i Sthlm 45:—; T. S. & M. K., Mörsil, 5:—; K., Sthlm, 100:—; n:r 86 E. M., Misterhult, 15:—; n:r 87 Onämnd 10:—; n:r 88 A. P., Landskrona, 5:—; n:r 89 I. C., Skara, 3:—; n:r 90 A. S., Länghem, 10:—; A. E. 10:—; J. L. 10:—; N. P. O. 3:—; n:r 91 Mis-

asonsvän, Hlbg, 50: —; n:r 92 Onämnd, Fridene, 100: —; n:r 93 J. A., d:o, 20: —; n:r 94 S. N., Visseltofta, 3: —; n:r 95 E. S., Sthlm, 75: —; n:r 96 S. 25: —; n:r 97 T. J., Gulsmyra, 14: —; n:r 98 Vänner i Tärnsjö, 10: —; n:r 99 I. A., Hudiksvall, 10: —; n:r 100 »I» 5: —; n:r 101 S. J., Växiö, 10: —; n:r 102 E. H., Vederslöv, 10: —; n:r 103 C. A. S., Varola, 10: —; n:r 104 M. N., Åsmundtorp, 10: —; n:r 105 S. N., Finspång, 12: 60; n:r 106 E. J., d:o, 2: 60; n:r 107 I. J., d:o, 2: —; Koll. v. sym. i Sthlm 26: —; n:r 108 K. E., G:a Uppsala, 20: —; Missionsvän, Sollefteå, 10: —; n:r 109 P. N., Lövestad, 3: —; n:r 110 A. M., Jkpg, 2: —; n:r 111 N. H., Djursholm, 100: —; n:r 112 A. J., Sthlm, 10: 15; n:r 113 C. L., Malmby, 100: —; n:r 114 P. A., Malmö, 50: —; n:r 115 J. A. G., Bohus Björkö, 10: —; n:r 116 M. B., Sthlm, 8: —; n:r 117 Landwetters mfg 8: 80; n:r 118 S. A. J., Sala, 5: —; n:r 119 A. F., Edsberg, 3: —; H. W., Sthlm, 5: —; n:r 120 W. B., Mälarhöjden, 100: —; n:r 121 A. L., Sthlm, 25: —; n:r 122 J. S., Flisby, 40: —; n:r 123 E. L., Hidingebro, 5: —; n:r 124 A. H., Falun, 10: —; n:r 125 A. R., Rosersberg, 3: —; n:r 126 H. P., Hlbg, 5: —; n:r 127 J. J., Ballnäs, 8: —; n:r 128 A. & K., Skövde, 200: —; n:r 129 E. B., Sthlm, 3: —; n:r 130 M. G., Skövde, 6: 87; n:r 131 H. S., Överum, 5: —; n:r 132 R. P., Kvidinge, 8: —; n:r 133 Mong. Vänner, Luleå, 20: —; n:r 134 N. B., Gtbg, 3: —; n:r 135 J. C., Älvsbyn, 3: —; n:r 136 Missionsvän, Tumba, 100: —; n:r 137 S. S., Sthlm, 10: —; n:r 138 E. G. K., Örebro, 10: —; n:r 139 H. P., Tving, 3: —; Koll. v. sym. i Sthlm 20: —; L. B., Sthlm, 2: —; n:r 140 H. O., Jonstorp, 20: —; n:r 141 A. L., Skvedalen, 3: —; n:r 142 H. S., Sthlm, 100: —; n:r 143 K. S., d:o, 50: —; n:r 144 E. V., Finspång, 11: —; Onämnd, Borlänge, 5: —; A. C., Sthlm, 10: —; n:r 145 A. S., Karlsberg, 65: —; n:r 146 V. H., Hlbg, 20: —; n:r 147 Komm. Mell.-skolan, Torsås, 18: —; P. W., Umeå, 5: —; n:r 148 Koll. i Ystad 65: —; n:r 149 P. & K. B., Borås, 50: —; n:r 150 A. B. 300: —; n:r 151 K. N., Märsrum, 10: —; n:r 152 Sphm. fr. onämnd 20: —; n:r 153 L. S., Hälahult, 10: —; n:r 154 H. A. & E. B., Mariestad, »i st. f. bl. v. G. L:s bår» 10: —; n:r 155 S. J., Skövde, 20: —; n:r 156 L—a, Sthlm, 15: —; Mongolvän, Kilafors, 2: —; n:r 157 S. K., Rynge, 8: —; Koll. v. sym. i Sthlm 24: —; Koll. g. M. J: Skillingaryd 76: 90, Vaggeryd 22: 40, Byarum 15: 13, Norrahammar 20: 43, Smål. Tab. 21: —, Huskvarna 18: 09, Dunkehallar 20: 39, G:a missionsh., Jkpg, 51: 95, Olovström 11: 07, Hjortsberga 16: —, Alvesta 12: 12, n:r 159 Ölmsta 13: 81, n:r 160 Skärsta 23: 75, Åtvidaberg 16: —, Forsström 3: —; n:r 158 R. G. T., Exeter, England, 9: 51; n:r 161 M. F., Sthlm, 10: —; n:r 162 J. L., d:o, 3: —; n:r 163 I. H., d:o, 10: —; n:r 164 C. L. & S. A., Åmål, 10: —; n:r 165 Sphm. fr. onämnd 10: 40; n:r 166 T., Gtbg, 10: —; n:r 167 O. K., St. Ved, 6: —; n:r 168 E. L., Billeberga, 5: —; n:r 169 N. A., Askersund, »ett tack till Herren» 10: —; n:r 170 A. & E. B., Sthlm, 20: —; n:r 171 H. S., Skarpö, 5: —; n:r 172 G. P., Huddungeby, 10: —; n:r 173 A. H., Sonstorp, 3: —; E. H., Stocksund, 100: —; Koll. v. sym. i Sthlm 37: —; n:r 174 I. N., Angelsberg, 8: —; n:r 175 J. J., Hulskog, 14: —; n:r 176 »I st. f. bl. på S. S:s grav» 25: —; n:r 177 Missionsvän, B—forn, 23: —; n:r 178 En missionsvän i Strövelstorp 3: —; n:r 179 O. S., Sandarne, 5: —; n:r 180 J. A., Ulricehamn, 10: —; n:r 181 H. L., Malmö, 8: —; n:r 182 A. A., Faringstad, 5: —; n:r 183 Luth. syf., Hudiksvall, 100: —; n:r 184 S. N., Finspång, 3: —; n:r 185 S. S., Sthlm, 10: —; n:r 186 L. H., d:o 3: —; Syster Lina »I st. f. bl. på d:r O:s grav» 50: —; n:r 187 De ungas syf., Ek-

vik, 42: 15; n:r 188 Lst, Gävle, 25: —; H. S. »i st. f. bl.» 5: —; ur överbetalningsbössan 11: —; n:r 189 A. F., Skövde, 10: —; n:r 190 Distr. av Mell. Norrl. K. F. U. M. 100: —; n:r 191 M. E., Tärnsjö, 50: —; n:r 192 J. H., d:o, 10: —; G. L., Gtbg, 11: —; n:r 193 F. A., Rimbo, 10: —; n:r 194 A. H., Utbynäs, 9: —; n:r 195 A. T., Gävle, 3: —; Koll. v. sym. i Sthlm, 20: 25; n:r 196 S. 25: —; n:r 197 S. S., Sthlm, 25: —; n:r 198 P., d:o, »i st. f. bl. på d:r O:s grav» 20: —; n:r 199 S. M., Järvsö, 5: —; n:r 200 Koll. i Björkeryd g. S. J. 25: 50; n:r 201 A. I. 100: —; n:r 202 M. K. 10: —; n:r 203 Ulriksdals mfg 20: —; Koll. g. S. J. & M. W.: 4 K. F. U. K., Malmö, 41: —, Mongolkretsen, Malmö, 33: —, pastor L. J:s grupp 33: —, Hässlov 27: 10, Betania, Malmö, 64: —, Vittskövle 25: —, Gryttinge 38: —, Hälsingborg 87: 17, Lerberget 89: 93, Jonstorp 123: 15, n:r 204 Arild 24: 77, Väsby 34: 56, Högnäs 78: —, Mongolkretsen, d:o, 5: 45, Mjöhult 20: 37, Åstorp 50: —, n:r 205 Trunarp 37: 45, Kattarp 12: 50, n:r 206 K. F. U. K., Klippan, 29: 55, Landskrona 111: —; n:r 207 M. H., Landskrona, 15: —; S. P. 3: —; R., Malmö, 10: —, N., d:o, 10: —; S. P., Gryttinge, 5: —, Onämnd, Hlbg, 7: —; G. S., d:o, 6: 32; Onämnd 1: 50, n:r 208 B., Åkersberga, 5: —; n:r 209 Koll. v. minnesstund i Betesdakyrkan 556: 60; n:r 210 E. S., Sthlm, 5: —, n:r 211 G. A., Hsparanda, 8: —; n:r 212 tillägg t. koll. v. minnesstund 29: —; d:o 3: —; n:r 213 A. W., K—krona, 10: —; n:r 214 V. J., Nårunga, 20: —; n:r 215 D. A., Borås, 5: —; n:r 216 Sphm. fr. Mörsil 23: 53; n:r 217 Koll. i Skogsäll 5: 65; n:r 218 B. E., Åtvidaberg, 8: 50; n:r 219 M. A., d:o, 10: —; n:r 229 Födelsedagsbössan, Kalmar, 90: —; n:r 221 Mong. Vänner, Kalmar, 50: —; n:r 222 H. & A. L., Sthlm, 100: —; n:r 223 R. & D. 45: —; n:r 224 E. P. 5: —; n:r 225 M. S., Gomma, 20: —; n:r 226 E. A., Aby, 10: 15; n:r 227 De Kr. Allians, Sthlm, 100. —; n:r 228 B. P., Sthlm, 150: —; n:r 229 H. O., Södertälje, 20: —; n:r 230 K. S., Ronneby, 20: —; n:r 231 C. B., Södertälje, 5: —; n:r 232 H. B., Ulricehamn, 10: —; L. A., Sthlm, 5. —, C. S., Lindesberg, 2: —; n:r 233 H. O., Sthlm, 10: —; n:r 234 S. J., Gtbg, 20: —; Koll. v. sym. i Sthlm 25: 95; n:r 235 T., Tullinge, 15: —; n:r 236 K. T., Sthlm, 8: —; A. de B., d:o, 10: —; G. B., Sthlm, 5: —; n:r 237 Mong. Vänner, Skövde, 125: —; n:r 238 E. T., Sthlm, 100: —; n:r 239 L. J., Henriksdal, 120: —; n:r 240 E. J., Huddungeby, 100: —, n:r 241 H. O., Jonstorp, tackoffer 100: —; n:r 242 N. L., Malmö, 10: —; n:r 243 P. A. B., Örebro, 10: —; n:r 244 A. B., Kneippbaden, 3: —; n:r 245 Onämnd 50: —; n:r 246 J. B., Jkpg, 25: —; n:r 247 L. B. 10: —; A. F. 10: —; A. K. 5: —; n:r 248 K. D., Växiö, 10: —; n:r 249 M. A. E., Tärnsjö, 25: —; n:r 250 E. S., Björnum, 8: —; n:r 251 J. L., Sm., 10: —; n:r 252 A. N., Norrtälje, 5: —, n:r 253 F. S., Räsboda, 5: —; M. D., Sthlm, »en bl. t. Mongoliet» 5: —; Varm vän av Mongolmissionen 10: —; n:r 254 A. L., Malmö, tackoffer 35: —; n:r 255 Mong. Vänner, Luleå, 18: —; n:r 256 L. & K. W., Malmö, 30: —; Madängs kr. ungdf. 75: —; n:r 258 U. S., Appelviken, »i st. f. bl.» 10: —; n:r 259 A. A., Sthlm, »i st. f. bl.» 10: —; n:r 260 C. S., Enakede, 5: —; n:r 261 En anonym, Gtbg, »i st. f. bl. på S:s grav» 100: —; n:r 262 B., d:o, d:o, 10: —; n:r 263 H. & A., Gisebo, 100: —; n:r 264 O. O., Gtbg, 25: —; n:r 265 J. O., Sthlm, 10. —, n:r 266 A. S., Hlbg, »i st. f. bl.» 10: —; n:r 267 E. S., Örebro, 5: —; H. A., Sthlm, 15: —; n:r 268 E. A., d:o, 25: —; E. S., Borås, 10: —; n:r 269 I. S., Skara, 50: —; n:r 270 E. A., Sthlm, 30: —; n:r 271 I. N., Karlstad, 23: —; n:r 272 C. M., Ystad, 15: —; n:r 273 E. H., Kristianstad, »i st. f. bl.» 15: —; n:r 274 A. L., Nåa,

»i st. f. bl.» 10: —; n:r 275 H. L., Sthlm, 10: —; n:r 276 T. S., Strängnäs, 10: —; n:r 277 A. W., Bjuråker, 5: —; n:r 278 V. N., Uddevalla, 3: —; n:r 279 C. A. S., Huskvarna, 3: —; n:r 280 A. S., Ulvstorp, 3: —; En ringa ovärdig vän 20: —; I. L., Söråker, 35: —; O. A., d:o, 3: —; H. R., Äppelviken, »i st. f. bl.» 10: —; Koll. v. sym. i Sthlm 30: —; Koll. g. A. F.: Vartöfta 7: 42, Falköping 35: 25, Slutarp 16: 18, Trädet 21: 08, Mösseberg 18: 90, Kättilstorp 17: 89, Tidaholm 53: 54, Korsberga 14: 20, Varola 25: 01, Tibro 61: 30, Fridene 62: 55, Skövde 138: 40, Borås 73: 92, »Trädgården», d:o, 75: 25, Sundsmarken 20: 49, Hassle 27: 13, Lovene 26: —, Lidköping 90: —; A. H., Falkpg, 3: —; A. A., d:o, 3: —; L. L., d:o, 10: —; J., Korsberga, 4: —; H. R., Fridene, 5: —; Systr. W., Skövde, 100: —; Spbm. fr. Skövde 120: —; P. & K. B., Borås, 55: —; A. H., Lidkpg, 25: —; E. N., d:o, 25: —; V. J., d:o, 10: —; Onämnd, Skönvik, 10: —; S. R., Gthg, 10: —; n:r 281 H. A. L., Söderhamn, 25: —; n:r 282 L. H., Djurhamn, »till minne av S. S.» 25: —; n:r 283 K. P., Habo, »i st. f. bl.» 20: —; n:r 284 N. P., Gthg, »minnesbl. på miss:s gravar» 20: —; R. & W., Örkelljunga, 10: —; n:r 285 O. Ö., Sundsvall, 8: —; n:r 286 A. W. O., Nybro, 8: —; n:r 287 O. K., Jämsbögsby, 3: —; T. E., Sthlm, 113: —; n:r 288 H. S., Borgholm, 20: —; n:r 289 H. B., Sthlm, 30: —; n:r 290 C. R., Rossön, 10: —; n:r 291 A. H., Sundsvall, 10: —; n:r 292 Junioravd. Håneå 7: 50; n:r 293 C. P. A., Åby, 5: —; n:r 294 E. A., Hjo, 3: —; n:r 295 L. H., Sellnäs, 5: —; n:r 296 M. N., Forserum, 3: —; n:r 297 E. J., Ölvingstorp, 3: —; n:r 298 Två mongolvänner, Sundsvall, »i st. f. bl.» 10: —; n:r 299 J. af S., Vänersborg, 10: —; En missionsvän 100: —; J. L., Sthlm, 3: —; n:r 300 S. M., Sthlm, 100: —; n:r 301 J. & M. v. M., Sthlm, 50: —; n:r 302 Mongolkretsen, Höganäs, 52: 50; n:r 303 Onämnd 40: —; n:r 304 A. G. T., Falun, 20: —; n:r 305 T. M., Borgholm, »i st. f. bl.» 15: —; n:r 306 S. F., Järvsö, 8: —; n:r 307 H. D., Sthlm, 8: —; n:r 308 O. K., Hå, 5: —; n:r 309 fr. en förbedj. vän 5: —; n:r 310 A. R., S. Sunderbyn, 3: —; n:r 311 S. W., Sthlm, 3: —; n:r 312 E. B., Sandhamn, 4: —; n:r 313 B. L., Huskvarna, 4: —; n:r 314 T. S., Ystad, 75: —; n:r 315 E. O., Sthlm, 10: —; n:r 316 S. S., Sthlm, 10: —; n:r 317 A. A., Delsbo, »i st. f. bl.» 10: —; n:r 318 I. R., Kimstad, 10: —; n:r 319 A. L., Hedesunda, 8: —; n:r 320 S. P., Billesb. gruva, 3: —; n:r 321 A. P., Uppsala, 4: —; n:r 322 E. S., Adelöv, 50: —. S:a kr. 11,058: 51.

*

Nödhjälpsmedel:

L. P., Lindesberg, 10: —; Onämnd, Hagshult, 5: —; M. P., Svenneväd, 10: —. S:a kr. 25: —

»Vi älska, därför att HAN först har älskat oss» (1 Joh. 4: 19).

Ett innerligt tack för varje gåva!

Svenska Mongolmissionen, Brunnsgatan 3, Stockholm.

Stockholm, Ernst Westerberg: Boktryckeri-A.-B., 1929.

Svenska Mongolmissionens postgiro n:r 51015

Ljusglimtar från Mongoliet

TIDSKRIFT FÖR SVENSKA MONGOLMISSIONEN

N:r 4	EXPEDITION: Brunnsgatan 3, Stockholm	1930

Måste ock av törnen vara
Här din krona, o min brud,
Tårar dina pärlor klara,
Suckar dina sångers ljud;
Lyft din' ögon upp och se
Över jordens kvalf och ve
Himlen öppnad, palmen vunnen,
Livets krona saligt funnen!

Se, så bygger Gud sin kyrka,
Se, så prövar Han vår tro,
Giver oss i nöden styrka
Och i döden salig ro!
Ära ske den Herren stor,
Som i himlars himlar bor,
Men ser neder till den arma
Och vill gärna sig förbarma!

(Sv. ps. 125: 6, 7)

Hennes Majestät Drottning Victoria har gått ur tiden.
Frid över hennes minne!

Högtidstal.

Vid Mongolmissionens årsmöte den 25 mars.

Av kyrkoherde *Waldus Bengtsson.*

Jag anser mitt liv icke vara av något värde för mig själv, om jag blott får fullborda mitt lopp och vad som hör till det ämbete jag emottagit av Herren Jesus att vittna om Guds nåds evangelium. (Ap. 20: 24).

Kära vänner, det är alla tiders största missionär, som här låter oss blicka in i sitt hjärtas allra innersta. Vi få se hur aposteln Paulus står inför frågan, om vad som ger hans liv värde över huvud taget. Det är oändligt uppmuntrande i tider då tron prövas, att få stanna inför Guds nåds väldiga makt i Pauli liv. Det är någonting av det mest strålande — nej, det är för litet sagt, det är något av det mest mäktiga, som vi över huvud taget kunna ställas inför, detta huru Gud fått gripa den mannen, så att han nu — då han har en särskild anledning att besinna sig på vad som överhuvud ger livet något värde, då han står inför möjligheten att när som helst ge sitt liv — avger denna bekännelse.

Det är till de äldsta i församlingen i Efesus, som han säger detta. Paulus är färdig att gå ombord på det fartyg, som skall föra honom vida över havet till Jerusalem; en synnerligen kritisk färd, om vilken Guds Ande sagt honom i olika församlingar, att bojor och bedrövelser vänta honom. Han vet det, och de äldste försöka förmå honom att tänka förståndigt på saken. Varför skall du riskera livet — stanna hos oss. Är det alldeles nödvändigt? Och så gråta de.

Men Paulus är alldeles klar. Frågan om liv eller död har han redan förut avgjort. Det är icke ett problem för honom. Han resonnerar icke alls. Hela den frågan, att rädda, förlänga sitt liv, existerar icke för honom helt enkelt därför att hans liv har icke något värde för honom själv. Han lever sålunda icke för levnaden i och för sig. Huru många människor göra icke det. Man försöker förlänga livet och göra det så angenämt som möjligt för sig. Det fanns icke till för Paulus. Han hade någonting oändligt mycket större. Livets värde låg på ett helt annat plan: *icke för mig själv.* Ni som

vilja att jag skall söka rädda livet begripa icke saken alls. Här är bara frågan om att väl fullborda loppet, livsloppet; jag har fått ett ämbete av Herren Jesus och det skall fullbordas såsom Han vill ha det fullbordat. Och då ritkerandet av livet ligger i ämbetets linje, då får det bliva liv eller död, det är Herrens sak.

Kära missionsvänner, det lyfter oss, stackare, ett stycke på vägen och hjälper oss att tro en stund, då vi se hur Gud sålunda kan verka frigörelse från alla sidosynpunkter, när den sanningen blir fullständigt levande i en människas liv: Jag har fått en uppgift av Herren, och det är den som gör livet värt att levas.

Paulus var den gladaste människa på jorden. Han var det också säkert mitt under bedrövelser och svårigheter. »Varen alltid glada, fröjden eder i Herren, åter säger jag, fröjden eder.» I denna tid gå så många människor och brottas med det problemet: hur skall jag bära mig åt, så att mitt liv kan få något innehåll? Ja, det finns kanske ett sätt, och det är att Gud får klippa av hela livet nedanefter, då det gäller att söka mitt eget, och får göra med mig som Han gjorde med Paulus, vinna mig, böja mig djupt ned och göra stora ting med mig. Som vi hörde i dagens högmässotext, då Maria jublade och sade: »Den mäktige har gjort stora ting med mig». Gud ingrep i hennes liv. Och så ingrep han i Pauli liv, så att han fick bli Jesu livegen, och det är detta som gör honom så innerligt glad. Det är nåd.

Och då han nu står inför möjligheten och sannolikheten av att denna resa skulle bli den sista, så är han genomglad mitt under allt.

Är det inte också missionens väg detta — genom lidande till seger. »Jag anser inte livet vara av något värde för mig själv, blott jag får väl fullborda mitt lopp.» Nog känna vi, vänner, om vi annars vilja tillhöra Herren, att vi bäva inför vågspelet att ta de orden i vår mun, men låt oss ställa oss rannsakande inför dem. Kunna vi säga såsom Paulus, kunna vi säga inför vår uppgift såsom missionsvänner eller på den plats Gud satt oss, i kallelsen — ty vilken kallelse vi än ha, så äro vi kallade att missionera, att vara med vid fronten, där kampen står mellan Guds rike och satans välde — kunna vi säga: tack, Herre Jesus, att du har givit mitt liv ett värde, som är så rikt att det inte är fråga om att akta livet något värt för mig själv, därför att det får sitt värde och äger sitt innehåll, sina jublande rikedomar också i lidande och svårigheter. Trots detta vinna vi en härlig seger genom Honom som har älskat oss. Inte därför att vår tro är så stark och mäktig och väldig. Nej — kunna vi våga säga det mitt i all vår brist och tomhet och fattigdom och elände i oss själva — därför att Han har tagit oss, fattat oss och givit vårt liv en realitet och ett innehåll, som icke hör jorden till utan är av överförldslig art.

Vi talade nyss om Maria. Varför kunde hon sjunga: »Min själ prisar storligen Herren och min ande fröjdar sig i Gud min Frälsare», och varför är denna hennes »jubilate» inte bara hennes utan alla kristtrognas egendom genom alla tider, hos vilka Gud fått utföra sitt verk? Varför kunna vi lovsjunga också under tårar, även i svåra tunga tider? Därför att — såsom Maria säger — »Den Mäktige har gjort stora ting». Där är hemligheten: *att Gud handlar, gör stora ting.*

Det var stora ting Han gjorde, då Han tog Paulus och gjorde av honom ett sitt vittne, när Han träffade honom på vägen till Damaskus och gjorde honom till sin livegen, som tände evangelium överallt. Det var Herrens väldiga gärning. Och, min vän, när du träffade Herren och Han sade sitt »halt» i ditt liv och du stod ansikte mot ansikte med den eviga världens hemligheter, och du stod mellan valet att böja dig för att lyftas upp eller att fly undan, men Han blev dig för stark, då var det stora ting Gud gjorde med dig. Det är det största. Det är undret, som måste ske. Det är Guds ingripande, som måste till. Men då kan detta andra ske, att hela din livshistoria blir en serie av under.

Så har han också gjort med Mongolmissionen. Och vi ha ju särskild anledning att stanna inför ett ord som detta, då vi tänka på de lidanden som denna mission har fått genomgå. Skulle icke Mongolmissionens vänner kunna få samlas i dessa tider av lidande och svårigheter och nöd just kring detta ord och bedja Herren: Herre, fyll det ordet med alltmera sanning i vårt liv och i Mongolmissionens liv, detta: Jag anser icke livet vara av något värde för mig själv.

Det är då först, som livet får värde, ty då lösas vi från oss själva. Detta är det eländigaste *jag själv*, som bara ställer till elände och bedrövelser, svårigheter och strider och allt detta som dödar andelivet och förstör glädjen och frimodigheten och klipper vingarna på dem som vilja och kunna lyftas uppåt. Men det finns *en*, som kan befria oss från oss själva, och det är Jesus. När Han segrade på Golgata kors, har Han satt in krafter och möjligheter, och Han vill också ställa dem till vårt förfogande. Och att tillämpa dem i levande livet,

i vårt liv, det är att fortsätta och göra väldiga ting med oss. Gud kan och Gud vill.

Och när vi sedan tänka på var vi har glädjekällan, anledningen till att vi kunna vara frimodiga och oberoende av om vi få höra bud som glädja våra hjärtan — om vi få meddelanden av större eller mindre glädje från fronten, så ger det ju anledning att sporra frimodigheten och offervilljan och stärker tron.

Vi som hört d:r John Motts framställning om världsläget tänka säkert: Tack och lov, här sitta vi och se så mycket på det som är mörkt och tungt i vårt eget folks liv, och det är ju mycket som vi måste bäva inför och tänka: kommer inte hår räddning och hjälp, vart tager det vägen med vårt arbete. Men då vi liksom få en vy över det hela, så tänka vi: Tack, Gud, du går segrande fram i alla fall.

Men, vänner, om vi inte få se, om vi leva i tider, då inte vår tro berikas utav de utomordentliga erfarenheterna och resultaten, finns det då någonting att glädjas åt? Jag tror det är mycket, mycket viktigt, att missionsvännerna hålla den sanningen levande — att Guds Ande får göra den sanningen på nytt åter och åter levande för oss — att anledningen till vår frimodighet och vår glädje, källan till detta, ligger på ett ännu högre för tidens växlingar oåtkomligt plan än resultatet av vårt arbete.

Vad är det som vi innerst få vara så glada över, hur vi än känna, hur det än är med resultaten, hur vi märka att vi själva brista både i kärlek och tro? Jo, detta att vi ha fått gåvor som Herren gett oss och att vi få vara kvar i denna gärning. Att Han icke säger till oss: »Ja, nu har du skött dig så illa att jag kan inte ha dig kvar längre», utan att han börjar med oss på nytt och säger: »Du får vara min tjänare, ja, mer än min tjänare, du får vara min slav». Det är ännu förnämligare, ty hos slaven äger Han både arbetet och personen, och hos en god husbonde hade slaven det mycket bättre än tjänaren.

I vår ställning till missionen, vänner, så är ju i alla fall detta mycket slönare än om vi vore löntagare. Hur skulle det vara om Gud skulle behandla oss efter förtjänst, om vi skulle få ut lön såsom vi förtjänat. Med mig ginge det då alldeles på tok. Men det finns något annat, som heter, att jag får vara Hans egen, och att Han säger till mig: »Ja, visserligen är du en stackare, och det har du varit i alla dina dagar, men för min skull kan du få stanna i alla fall, och jag tänker börja

om igen med dig och välsigna dig och låta dig få se stora ting mitt under det du är allra ynkligast i dig själv.»

Det är då Anden kan börja komma på färde och det börjar röra sig i de döda benen.

Att Gud så må med ny frimodighet och ny kraft välsigna alla Mongolmissionens vänner, det skola vi lämna åt Herren. Herre, det är din sak. Tack, att jag får vara med och att du vill hjälpa mig att väl fullborda mitt lopp. Hjälp mig att fullborda det väl, så att du får ut din mening, att det må ljuda ur mitt livs historia den tid som är kvar mer och mer: Herre, till din ära, till ditt namns förhärligande. Då är det en nåd att bli liten, ty då blir Gud stor. Ske alltså i Jesu namn! Amen.

Svenska martyrminnen.

Missionens dödsoffer på Mongoliets vidder [1]

November 1929 är en av de månader som några av medlemmarna i min expedition aldrig skola glömma! Den omfattade ett tidsskede oändligt rikt på erfarenheter, intryck och minnen, och slutligen medförde detta skede och de närmast följande månaderna händelser av djupaste tragik och ställde våra erfarenheter, intryck och minnen, och därmed också oss själva ansikte mot ansikte med livets hårdhänta allvar och dödens tysta majestät.

Vid klosterstaden Beli-miao hade vi tagit farväl av den största av expeditionens kontingenter vid dess uppbrott mot Gobiöknen. Nu voro vi på väg mot öster genom Inre Mongoliet, som lyder under Kina.

Mina följeslagare voro hertig Larson, d:r Hummel, d:r Montell, löjtnant Haslund och läkaremissionären Joel Eriksson, en man av sällsynt stora mått, järnhård energi och grundliga kunskaper. Genom sin verksamhet som läkare bland mongolerna hade Joel Erikssons vunnit en ryktbarhet som sträckte sig över ändlösa vidder, och han var föremål för infödingarnas kärlek, förtroende och beundran i så hög grad att till och med de kringstrykande rövarbanden lämnade honom i fred. Att förvärva honom som vägvisare, talesman och lots var som att äga en gisslan ombord på vår lilla eskader av två bilar.

[1] Infört med benägen tillåtelse av tidn. »Dagens Nyheter» som erhållit följande brev från D:r Hedin. *Red.*

Vårt mål var att bese och studera ett tjugutal lamakloster, och vår färd gick från den ena helgedomen till den andra på en sträcka av 112 svenska mil. Som en kontrast till templen av den buddistiska typ som reformerades omkring år 1400 av Tsong Kapa från Amdo lågo spridda här och var på högslätten små svenska missionsstationer, under vilkas gästfria tak vi tillbringade våra nätter.

En av dem bär namnet Goltjaggan och är belägen 17 svenska mil VNV om den berömda staden Dolon-nor där lamaistiska gudabilder tillverkas i stor skala och varifrån missionärerna köpa det förråd av hirs och havre de behöva för de tre stationerna Goltjaggan, Hattin sum och Dåjen. De köpa ett fyrtiotal ton, beräknade för missionspersonalen och 65 mongoliska barn, vilka uppfostras och undervisas på stationerna.

I hård nordvästlig blåst och bitande frost körde vi kl. halv 9 på kvällen den 14 november upp till den lilla trappa som leder till Goltjagganmissionärernas bostad. Vi blevo hjärtligt mottagna av en hel liten svensk koloni, herr och fru Skallsjö och deras tre små barn, som just voro på väg att krypa till kojs, d:r Teodor Ollén och fröken Dagny Hansen. Herr Sven Skallsjö och hans fru hade varit i Kina sedan 1924, bott i Hallong osso och Dåjen och sedan 1928 slagit ned sina bopålar i Goltjaggan. D:r Ollén hade varit verksam på platsen sedan 1925. Jag kände honom från Peking, och d:r Hummel hade varit hans studiekamrat. Fröken Hansen hade jag träffat i Urga 1923, och på hösten 1916 hade hon varit sjuksyster hos min far i Stockholm. Det gladde mig därför särskilt att återse henne frisk och outtröttlig efter så många hårda år.

Vi bjödos in i samlingsrummet, kastade av oss våra isiga pälsar och slogo oss ned kring runda bordet under lampan. Vi tinade upp i den behagliga värmen — icke blott från kaminen, utan också och särskilt i den atmosfär av vänskap och gästfrihet som omgav oss. Jag kunde inte annat än be om ursäkt för att vi kommo som tjuvar och stigmän om natten och föreslog att vi själva tillredde vårt aftonmål på medförda förråd. Men därom ville stationens damer icke höra talas. Fru Skallsjö var redan i köket, och det dröjde icke länge förrän bordet dukades och ett par enkla, kraftiga, välsmakande rätter serverades till kaffe, te och dopp.

Vi hade en oförglömmeligt trevlig och intressant afton. Missionärerna berättade om höglandet med de flacka terrängvågorna och de små kullåsarna, om nomaderna och deras liv

och om sin egen verksamhet bland dem. De äro underbara dessa apostlar, som gärna gå i döden för sin tro. Hur tungt, strävsamt och hopplöst synes icke deras trägna arbete för en utomstående, hur fyllda av ljusa förhoppningar för framtiden och övertygade om en slutlig seger äro de icke själva! *De* äro burna av en högre makt, och vad vi än tänka och tro så beundra vi deras kärlek, tålamod och trohet, glädja oss åt deras framgångar och känna att vi i deras hus befinna oss på helgad grund.

Vi kommo in på en rätt livlig diskussion om olikheten mellan deras och vår mission. D:r Ollén berättade att de i svenska tidningar sett att herr Vincent Bendix i Chicago till mitt förfogande ställt ett stort belopp i och för uppköp av lamaistiska tempel, ett för Stockholm och ett för Chicago, och de hade därför beslutit att skriva brev till hr Bendix. Herr Skallsjö hämtade en kopia av skrivelsen och läste upp den.

Frankt och öppet uttalade de båda missionärerna sin mening för den svensk-amerikanske mecenaten. Andemeningen i deras skrivelse var följande: Herr Bendix, ni har offrat ett stort belopp till överförande av hedniska tempel till kristna länder. Hur vore det om ni skulle offra något åt den kristna missionen i det hedniska Mongoliet! Vårt mål och vår önskan är att här uppföra en större kyrka, som under sina valv kan samla nomaderna från när och fjärran. Vi vore tacksamma om ni ville taga vårt förslag i övervägande.

Jag förklarade för herr Skallsjö och d:r Ollén mitt tvivel på att deras vädjan, som jag för övrigt fann fullt berättigad, skulle lända till åsyftad verkan. Att uppföra en kristen katedral i Mongoliet, vars ändamål vore att samla nomaderna från när och fjärran, skulle bli ett mycket dyrbart företag, och jag kunde icke förstå den praktiska nyttan därav, då landet är så glest befolkat, befolkningen nomadisk och avstånden oerhörda. Hur ofta skulle mongolerna komma till gudstjänst i så stort antal att kyrkan bleve fylld! Nej, de medel man utan tvivel skulle kunna samla bland för missionen intresserade kretsar i Amerika eller Sverige skulle kunna användas till i mitt tycke viktigare ändamål, nämligen till läkaremissionen. I stället för en katedral borde man anlägga en eller flera medicinska depåer med läkare och sköterskor, sjukhus och upplag av läkemedel. Till dess förfogande skulle stå ett antal ambulansbilar och vanliga bilar, med vilka läkarna eller deras assistenter tid efter annan eller på kallelse kunde genomkorsa landet i olika riktningar för att på ett systematiskt och effektivt sätt upptaga kampen mot de ohyggliga sjukdomar som decimera mongoler-

nas folk, bland andra syfilis, tyfus och tyfoidfeber. Naturligtvis skulle även en sådan systematiskt ordnad sjukvård kräva stora belopp, både för etablering och underhåll. Missionärerna intogo den ståndpunkten att det ena goda icke förskjuter det andra, men att kristendomens utbredande bland det förmörkade folket ändå gick framför allt annat.

Men aftonen var förliden och det blev tid att gå till vila. Sex små vita hus finnas på Goltjaggans station. Ett av dem beboddes av d:r Ollén. Dit förde han Hummel, Montell och mig. Han hade två rum, ett yttre vardagsrum, där det bäddats åt mina båda kamrater, och ett inre, vars väggar doldes av medicinska verk och uppbyggelseskrifter och där den gode doktorn ställde sin egen säng till mitt förfogande. På en byrå stod ett vackert porträtt av doktorinnan Ollén, som för ett par år sedan dog i tyfoidfeber. Det var en varm och vänlig liten kammare. Kaminen knastrade och månen sken in under natten. Vi sovo härligt och anade inte den sorg som i våra spår skulle gästa i detta anspråkslösa, åt människokärlek, självuppoffring och trohet helgade hus.

På morgonen besågo vi sjukavdelningen, apoteksförrådet, mottagningsrummet med sitt operationsbord, ej fullt modernt men gott nog åt grovhudade mongoler och vackert så för att vara skapat så fjärran från alla kulturens brännpunkter. Vi tittade in i d:r Ollens fotografiska mörkrum, i sjuksalen med dess sex sängar samt i skolan, som också tjänar till kyrksal. Med obetydliga medel hade de flitiga, händiga och trosvissa missionärerna åstadkommit beundransvärda resultat. Man märker med vilken kärlek och ömhet de vårda, utveckla och förbättra sitt verk och med vilken energi de föra kampen mot ödeläggande sjukdomar, mot fattigdomen och mot de krav som ställas på deras egen uthållighet i ett hårt och bistert klimat.

Tyfoidfeber härjade kring Goltjaggan. Fru Skallsjö hade på hösten gått igenom en attack, och under vårt besök lågo några mongoler insjuknade. Den lille energiske, karaktärsfaste d:r Ollén skötte outtröttligt sina patienter och hade den bästa hjälp i syster Dagny Hansen.

I stället för klingande arvode brukade doktorn av sina patienter erhålla ersättning in natura, dräkter eller allehanda småsaker, som för honom icke hade något vidare värde, men som för oss och våra samlingar alltid ägde det etnografiska intresset. Vi köpte en del av dessa saker, bland annat tolv mongoliska dräkter, och båda parterna hade sålunda fördel av affären.

Vi togo farväl och fortsatte vår färd mot öster, och efter några dagar passerade vi för andra gången Goltjaggan. Tyvärr kommo vi, uppehållna som vi voro av snöstorm, för sent till det mongoliska kristna dubbelbröllop som missionärerna dagen förut firat åt några av sina skyddslingar. Men till gästabudet kommo vi lagom och sutto till bords med brudparen och deras vänner.

Vårt besök blev nu helt kort. Sedan brudarna i sitt hemlands färgrika och klädsamma dräkter, själva blyga och försagda, blivit förevigade i d:r Montells kamera togo vi åter farväl. Där stodo de omkring min bil, herr och fru Skallsjö och ett par av barnen, fröken Dagny Hansen, d:r Ollén och några av deras mongoler. Vi voro tretton svenskar samlade på en liten fläck i det stora Mongoliet. Men nu skulle vi skiljas från somliga för alltid. Vi susade mot nya äventyr, missionärerna stannade kvar på sin post för att arbeta i sin Herres vingård. Den lilla stationen badade i strålande sol under en turkosblå himmel, snön knarrade under hjulen då bilarna började rulla — inom ett ögonblick hade den vänligt leende viftande gruppen försvunnit ur vår åsyn.

•

Vi äro åter i Peiping, där vi haft arbete under december och januari och alltjämt äro sysselsatta.

Den 15 februari mottog d:r Hummel från Joel Eriksson ett brev, vari meddelades att herr Skallsjö rykts bort i tyfoidfeber och att d:r Ollén låg sjuk. Den 21 mottog jag från Larsson, som då befann sig i Kalgan, ett telegram — *Ollén död.* Ett par dagar senare kom ett brev från Larsson att han ämnade med min bil bege sig till Goltjaggan för att föra de övergivna kvinnorna och barnen till en säkrare plats. Jag svarade att han måste skjuta allt arbete i min tjänst åt sidan och skynda de olyckliga till hjälp.

I ett brev från syster Dagny Hansen berättar hon att d:r Ollén sjuknat, tydligen i tyfoidfeber, den 27 januari, att han var ganska kraftig den första veckan, men att han sedan i tio dagar legat i 40 graders feber och svåra lidanden. Den 11 hade han dött och ett par dagar senare fördes han till graven. »Vi äro som förlamade av sorg och saknad.» Kamraterna från Hattin sum hade kommit till Goltjaggan, men nu hade de rest hem, och obevekligt grym gapade ensamheten ur alla skrymslen och hörn kring de övergivna.

Blott tre månader hade förflutit sedan vi voro där. Då sjöd livet i Goltjaggan, det kristna och medicinska kärleksverket var i full gång, herr Skallsjö skulle just bryta upp till Dolon nor för att skaffa vinterförråd, ryttare kommo, bundo sina hästar och redo åter sin väg, sjuka fördes till behandling, var och en hade sin egen arbetsbörda, och alla arbetade med glädje. Vi sågo missionärerna i deras verksamhet, och vi sågo stationen under ljusa, vintervita dagar.

Nu kan jag inte tänka på Goltjaggan utan att se det mot en bakgrund av mörka, tjutande snöstormar. Jag ser två kvinnor med brådskande steg skyndande från den ena sjukbädden till den andra. De äro uttröttade av nattvak, deras drag äro tärda och präglade av ångest och oro. En dag blir det stilla. En mongolisk timmerman kommer med några bräder medan ett par andra mödosamt gräva en grav i den hårt frusna marken. Åter en dag, och den enkla, omålade kistan bäres av mongoler ut för att sänkas i den främmande jorden. En kvinna läser de svenska dödsbönerna och psalmerna och anförtror den trägne arbetaren i hans Mästares händer. Så följa åter några dagar av brådska. Den ena kvinnan är förgråten. Hon har förlorat sin man och sina barns stöd. När stillheten återvänder nästa gång är den djupare än förr. Dagen därpå är timmermännen åter i verksamhet, en ny kista slås ihop och en ny grav öppnas i den mongoliska jorden. Och åter ljuda dödshymnerna genom vinterkölden, och med undergivenhet för Guds behag läser en modig kvinna utan att darra på rösten: Herren gav och Herren tog, välsignat vare Herrens namn!

Jag vet icke om det var hon som vigde den kristne läkaren till gravens ro. Sannolikt var det Joel Eriksson som öste de tre skovlarna mull över sin bortgångne kamrat. Vi känna inga detaljer ännu från dessa allvarstyngda dagar och denna djupa tragik. Vi veta blott att »kamraterna från Hattin sum», det är Eriksson och hans fru och svägerska samt den i december anlände missionären Martinson, skyndat sina vänner till hjälp och stöd. Men när dessa rest voro de båda kvinnorna ensamma med barnen, vilka nu voro fyra sedan ännu ett kommit till världen för en månad sedan — och förgäves ställer man den gamla frågan: *Varför* skulle just dessa, de mest osjälviska och uppoffrande människor på jorden drabbas av ett så fruktansvärt slag när vi, som endast tänka på oss själva, gå fria?

Trött och ensam kämpe i sitt blod den man som lyfte
sköld till värn för denna världens små
och ju himlen närmare hans syfte
desto tyngre tjät han måste gå.

Medan livet brusade i den avdankade huvudstaden såsom återskenet från en slocknande vulkan och ekot av en förgången storhet svepte snöstormen, under vargars tjut, sina vita slöjor likt söndertrasade bårtäcken kring en liten svensk missionsstation däruppe på den mongoliska högslätten. Därinne kring lampan sitta två kvinnor, de sista på Goltjaggans skans av Svenska Mongolmissionens tappert kämpande besättning. De känna sig förlorade i ett hav av outgrundliga och dunkla gåtor. Men glömda äro de icke av sina landsmän; en dag skall hjälpen komma från Sverge.

I kalla, klara vinternätter tindra stjärnorna med oförliknelig glans över de ensliga gravkullar som gömma stoftet av tvenne svenska martyrer, vilka stupat på sin post och dött för sin tro.

Välsignat och vördat skall deras minne leva till sena tider.

Peiping den 25 februari 1930.

Sven Hedin.

Resebrev

från pastor *J. Hagner.*

Forts. fr. nr 1.

Goltjaggan:

Efter en intressant resa igenom det rätt svåra sandbälte, som skiljer stationerna Däjen och Goltjaggan från varandra, anlände vi så till den sistnämnda stationen vid sextiden på aftonen.

Här var redan ett ganska rörligt liv och man märkte på allt, att något särskilt stod för dörren. Det är ju icke vardagsföreteelser varken för missionärerna eller mongolerna att få samlas till konferens. För de sistnämnda är ju detta någonting helt nytt, som kristendomen har fört in i deras glädjefattiga liv. Nu skulle här bli konferens för den infödda kristna församlingen och den lilla skaran av missionärer. Från alla tre stationerna samlades man till Goltjaggan för att under några dagar få vara i stillhet omkring ordet. Redan på förhand voro ju dagarna förberedda genom besöket å Hattin Sum och Däjen. Många gånger hade vi bett om välsignelse över denna

konferens och vi väntade på att pingstens Ande skulle bli verksam ibland oss. Det var ju under själva pingsthögtiden, som vi skulle samlas.

En konferens ute i Mongoliet med de begränsade resurser, som en missionsstation förfogar över, går icke utan rätt stora bekymmer för stationsföreståndaren, i detta fall missionär och fru Johansson.

När vi nu tillsammans göra vårt inträde på denna missionsstation, ville jag först få orientera Ljusglimtars läsare på denna plats, som de sista veckorna låtit så mycket tala om sig genom bröderna Skallsjös och Olléns hastiga bortgång. Vid mitt besök förestods stationen av missionär Johanssons samt sjukvårdsarbetet av d:r Ollén med systern Gerda som stöd och hjälp.

Goltjaggans äldsta byggnad

Goltjaggan-stationen är utan tvivel den mest »europeiska» utav våra tre stationer i Mongoliet, med t. o. m. något av arkitektur över sig, visserligen kinesisk till en del men ändå vacker. Huvudbyggnaden, med sin fasad mot söder, ligger så lugnt nedanför berget, som skyddar mot de bitande nordliga stormarna. Strax intill ligger sjukstugan, som var under byggnad under mitt besök, även den vetter mot söder. Bakom stationshuset var en ansenlig byggnad, som inrymde kyrksal, d:r Olléns och hans syster Gerdas bostäder samt skolhemmet med dess mongoliska föreståndarinna. I stationens omedelbara grannskap lågo vidare de mongoliska lärarnas, Genduns och Enke Billiks, bostäder samt bostäder för missionens övriga arbetare.

Det hela bildade en liten koloni med missionärerna såsom »primus motor» i det hela. Här är begynnelsen till något nytt för Mongoliet, här är senapskornet, som växer upp till ett stort träd, så att himmelens fåglar kunna bygga sina nästen på dess grenar.

Vem kan över huvud taget beräkna den välsignelse, som denna kristna koloni får sprida ut över det stora ödelandets vidder. Jag hänvisar till d:r Hedins entusiastiska skildring av ett besök på Goltjaggan, där han bland annat säger: »De

äro underbara dessa apostlar, som gärna gå i döden för sin tro. Huru tungt, strävsamt och hopplöst synes icke deras trägna arbete för en utomstående, hur fyllda av ljusa förhoppningar för framtiden och övertygade om en slutlig seger äro de icke själva! De äro burna av en högre makt, och vad vi än tänka och tro, så beundra vi deras kärlek, tålamod och trohet, glädja oss åt deras framgångar och känna att vi i deras hus befinna oss på helgad grund.»

Ja, just det, stationerna därute äro »helgad grund», mitt i ett hav av smuts, förnedring och mänskligt elände. De äro oaser i öknen för den försmäktande vandraren — till och med för den europeiske forskaren — huru mycket mer då för den arme mongolen. Endast evigheten kan uppenbara vad dessa små kolonier ha betytt för Guds rike.

Här gjorde vi nu vårt inträde på koloniens område och möttes av missionär Johansson — fru Johansson låg allvarligt sjuk för tillfället — samt d:r Ollén med syster Anna, som rest ut för att vårda sin syster Gerda och hjälpa henne hem till Sverige så fort hennes krafter tillåto det. (De äro nu båda för länge sedan hemkomna till Sverige.) Vid sidan av missionärerna stodo de infödda lärarna och den infödda församlingen för att hälsa oss välkomna.

Missionär Johansson reste ut till Mongoliet 1910 och är Mongolmissionens äldste missionär. Han har gjort vidsträcktare resor än någon annan i Mongoliet och är en kännare av mongolerna som få. Gerda Ollén reste ut 1912 och hade att gå in under pionjärens hårda kamp för att bana väg till hjärtan som voro stängda. Enslig har den vägen ofta varit, oerhörda offer ha bringats på Herrens altare, men alltid har det skett med glädje. Från resan ut skriver hon: »Det jublar inom mig, när jag tänker på att jag är på väg till Mongoliet för att *tjäna Honom, som mitt hjärta älskar*. — — Åh, om unga människor som känna Jesus, kunde ana något av den glädje, som ligger uti att vara avskild för Jesu Kristi tjänst! Ack, att de kunde förstå något av härligheten häruti! Fri till att tjäna Honom — till att giva ut sitt liv för Honom — det är att *leva*. Så underbart stor och härlig är Han.»

Den kärlek, som har sina hjärterötter i Jesu Kristi kärlek, endast den kan bära igenom försakelserna och lidandena under tjänsten i Mongoliet, men den håller, därom fick jag gripande vittnesbörd i den glöd varmed Gerda Ollén talade om Guds verk bland mongolerna.

Fru Johansson, missionärsbarnet, kom ut till Mongoliet

år 1922 och har under de sista åren stått vid sin mans sida i Goltjaggan. Särskilt har skolarbetet legat på hennes ansvar. Missionens enda skola är förlagd till Goltjaggan. Dess betydelse behöver jag näppeligen ange, den förstå vi nog ändå.

Sjukvårdsarbetet sköttes av den nu hemgångne d:r Ollén, känd vida omkring och älskad av alla. Hans förflyttning till högre tjänst, eller befordran till härligheten, är ett av Guds rikes stora frågetecken, som vi kortsynta människor bry våra hjärnor med. Må det vara nog, att det är Herren, Han gör inga misstag, och Han må få göra som Han vill i sitt rike. Tjänarna böra ju icke gå tillrätta med husbonden.

Därmed har jag presenterat missionärerna på Goltjaggan vid tiden för mitt besök där. Sedan har ju allt förändrats Inga av dem, som då voro där, äro nu kvar. Dock fortgår verket alltjämt, och utan tvivel ha de sista smärtsamma tilldragelserna plöjt djupa fåror i de infödda hjärtan, både kristna och icke kristna.

Nu gällde det att bereda rum för alla dessa som kommo till konferensen. Vi manliga svenska gäster fingo oss anvisade ett mongoltält ute på gårdsplanen, såsom vårt tillfälliga hem under vistelsen där. Det var ju en ny erfarenhet att bo i tält, som Abraham, Isak och Jacob, men en synnerligen nyttig sådan. Jag lärde mig förstå, att det är betydligt lättare att bevara pilgrimssinnet, när man bor i tält, än i en våning med nutida bekvämligheter. Jag ber att få inflika, att det var väl sörjt för vår trevnad, där fattades ingenting, snarare var för mycket gjort, men tältet bär tillfälligheters prägel, om det är aldrig så väl ordnat. Mer än en natt låg jag och betraktade stjärnorna genom öppningen i taket, medan hundarna utanför förde ett hemskt liv i kampen mot vargarna. Det var något av ödemarkens poesi över det hela, ofantligt tilltalande för en kortare tid men mindre romantiskt i längden. Något som jag har svårt att förstå är, hur våra syskon därute kunnat tillbringa flera vintrar i tält. Det är uthållighetsprov som inge mig respekt.

Så voro vi nu alla samlade »inför Herrens ansikte» för att höra vad Han hade att säga oss. Samvaron inleddes och helgades pingstafton med ett bönemöte i den lilla kyrksalen, som var till trångsel fylld. En liten fotogenlampa framme vid bordet spred ett sparsamt ljus över den gudstjänstfirande skaran knäböjande inför Herrens ansikte. Det var en oförgätlig stund, som sent skall glömmas.

Forts.

Resor i Mongolmissionens tjänst.

Återigen en resa bakom, och för resten god om än rätt strävsam. Skulle man ej vara tacksam för alla goda möten och goda människor och all god hjälp, som överallt strömmat emot en under rundresorna i Värmland. Jag räknar då nästan till Värmland även Nora och Amål, ty de platsernas folk bo ju så nära värmländska gränsen, att de kanske knappast ha något emot att få räknas bland våra kära berömda värmlänningar.

Det var en hel mängd platser jag under en månad fick tillfälle att besöka, nämligen Nora, Karlskoga, Degerfors, Kristinehamn, Nykroppa, Filipstad, Sutterhöjden, Frykåsen, Sunne, Rottneros, Hånsjö, Gråsmark, Torsby, Oleby, Lysvik, Stjärnfors, Hagfors, Arvika, Karlstad, Skåre, Amål, Berga, samt Säffle. Några av platserna besöktes två dagar. Naturligtvis skulle jag bra gärna velat framhålla vissa platser och vissa möten och vissa människor, men det blir så väldigt svårt, då jag så här efteråt är så glad och tacksam för alltihop. I alla fall måste jag få tacka alla kära pastorer och bröder, som öppnade lokaler samt beredde tillfällen att medverka vid olika möten — och sannerligen om de tillfällena voro små, ty de olika mötenas antal under månaden räknar jag nu i 49. Naturligtvis var jag så glad få hålla de kombinerade evangeliska och missionsmötena, varav de flesta belysta med vackra, kolorerade ljusbilder. Men huru glad var jag ej dessutom att få medverka vid en hel rad junior- och ungdomsmöten, i flesta fall avhållna omedelbart före missionsföredragen ifråga. Dessutom tillkommo ju söndagsförmiddagspredikningar i Filipstad, Arvika och Säffle samt andra evangeliska möten.

Gud har varit så god och vi känna att missionen fått en hel del vänner och förebedjare i Värmland. Gud välsigne eder alla! Och så tror jag även att några fått någon särskild välsignelse, förmedlad från Gud, ty många kommo för personliga samtal samt hade hjärtebekymmer och hjärtenöd. Hur gott är det ej att vara sänd och att se huru Herren förmår förmedla någon välsignelse, även genom ett svagt redskap. Men kanske blir det naturligare, i det att Herren då får större möjlighet till äran, som vi, Hans redskap ofta vilja tillräkna oss själva. Gud vare tack för hela denna resa! Tack, värmlänningar, för allt! Bedjen också för min resa i Dalarna och Gästrikland under tiden 28/4—23/5. Med hjärtehälsningar.

Tacksamme
Axel Friberg.

Miriam Wideberg sitter nr 2 f. v. i första raden.

"M. W."

Det var pingsten 1925. Ett trettiotal unga flickor voro samlade till läger på Smedsudden, K. F. U. K:s Centralförenings sommarhem. En missionsstund hölls på pingstdagens f. m., då fröken Anna Roos talade till oss om tjänaresinne och fröken Agnes Jacobson om missionsarbetet i Mongoliet. Under hela högtiden hade Guds Ande förnummits ibland oss på ett uppfordande sätt, men den stunden grepos de unga hjärtana särskilt djupt. Allt var så underbart stilla, och då fröken Sigrid Sandqvist, en av lägrets ledare, innan mötets slut reste sig och sade oss, att hon fått förvissning i sitt hjärta, att Gud denna stund kallade någon i vår skara ut till helig tjänst på missionsfältet, var det som vi hörde missionens Herre på ett förnimbart sätt bekräfta hennes ord.

På hösten samlades en del av dessa ungdomar till bibelstunder på K. F. U. K:s Centralförening. Då texten en av de första gångerna talade om tackoffer, föreslog ledaren, att alla som varit med om det sköna pingstlägret skulle bidraga till ett tackoffer, lämpligast då genom att taga en missionssparbössa. En av de unga föreslog, att vi skulle samlas kring Mongolmissionen, då det var om den vi hört, när Gud talade till oss så ingripande. Pingsten därpå tömdes bössorna och en summa överlämnades till fröken Jacobson och bestämdes att den skulle användas till hjälp för inköp av instrument åt d:r Ollén.

Under det därpå följande året (1927) blev det uppenbart vem Gud kallat den oförgätliga stunden. Det var Miriam Wideberg, den unga missionärskandidaten, som nu står i begrepp att snart resa ut till Mongoliet. Nu hade vi fått en av våra egna att samla till och bedja för, och därmed följde ett särskilt behov att mera regelbundet samlas, och så bildades den lilla missionsgruppen »M. W.» M. W. är mångbetydande, det kan läsas som mongolvännerna, missionsvännerna såväl som Miriams vänner, och allt detta lägga vi in däri, när vi utsäga det.

Den lilla M. W.-gruppen ledes av en styrelse, vald såväl som bestående av de unga själva. Gruppen samlas ungefär var 14:de dag till symöten, då vanligen i fröknarna Jacobson och Stenbergs vackra hem. Ni se oss här, men tyvärr äro ej alla med, ett 10-tal fattas nog.

Vi äro så ringa, men ville ändå gärna få vara med och tjäna Guds rikes sak, och vi tro att Herren vill giva oss nåd härtill. Vi hälsa alla övriga mongolvänner; må Konungen finna oss alla trogna, var och en på sin post.

Greta Börjeson.

Sista nytt från fältet.

Från missionär Joel Eriksson ankom nyligen följande telegram: »Vi anlända till Berlin juni 24, jag åter vänder snart. Joel». En närmare förklaring och bekräftelse av detta telegram föreligger nu i nedanstående utdrag ur brev från missionär Eriksson, daterat Tientsin den 14 april 1930. *Red.*

Innerligt tack för det kärleksfulla brevet av den 12/3, som herr Larsson kom upp med förra söndagen. Vi ha stått så undrande, hur det skulle bli, och då brevet kom reste Annie och jag över till Goltjaggan för att överlägga med dem. Men Dagny var i Dåjen, så att vi fingo hämta henne först. Elsa hade också erhållit brev från hemmet med meddelande att hennes far låg sjuk och troligen inte komme att leva länge. Det gjorde att Elsa gärna ville komma hem så fort som möjligt, och så ansågo vi att Annie också behöver komma hem och barnen böra få börja i skola i höst. Och så tro vi, att Gud ledde oss till beslutet att jag för dem hem och sedan tillsvidare reser ut igen för att hjälpa dem härute tills Magnus kommer ut eller de nya blivit så insatta i arbetet att det går.

Ett stort sällskap missionärer reser genom Sibirien i juni, och då beslöto vi att försöka komma med. Därför följde jag med herr Larsson ned och är nu i Tientsin, och i dag har jag fått det klart med biljetterna. Vi resa från Peking den 13 juni och anlända, om Gud vill, till Berlin den 24 juni. Peking—Berlin kostar omkr. 400 mex. doll. per person, och med nuvarande kurs blir det omkr. 600 kr. Om vi rest billigaste båtvägen skulle det ha kostat 800 mex. doll. (på tysk båt).

Det kan ju bli litet svårt med alla barnen, men då vi äro så många går det nog. Vi bli omkring 60 personer. Elsa har skrivit hem om att ta mongolflickan Gallinder med, och om inte missionen skulle anse sig kunna betala för henne, så skall Elsa försöka skaffa pengarna själv, sade hon, därför har jag beställt biljett för henne också och telegraferat till utrikesdepartementet och bett om tillstånd för henne att komma in i Sverige. — Missionär Malin Blomqvist kommer också med.

Missionär Anna Karlsson har lovat stanna hos Vivan på Hattin Sum tills jag kommer tillbaka i höst och Anders hjälper Dagny i Goltjaggan. Det är nu vad vi tänkt oss, och vi tro att det är Guds ledning. Om vi inte kommit med i det här sällskapet, så hade vi nog inte vågat ge oss iväg genom Sibirien med alla barnen, men nu tro vi att det går bra. Och så hoppas vi att ställningen i Kina inte skall lägga hinder i vägen för resan. I varje fall tror ingen här att kriget skall nå hit upp. — Jag var inne i Peking på nedresan och träffade d:r Hedin. Han har visat så stort deltagande med oss i sorgen.

Nu undra vi mycket om de nya vännerna Torstensons komma snart eller om de kanske komma med mig tillbaka. Om jag får vara hemma en månad, så är jag nöjd och då är jag ute här igen i augusti. Lämnar bilen i Kalgan.

Så skall jag väl också tala om huru underbart Gud bevarade oss vid sista besöket i Goltjaggan. Vi reste över utan tanke på rövare, men om vi inte måst fara till Dåjen, så hade vi rest hem tidigt på tisdagsmorgon och kommit mitt i ett rövarband på 40 man, som höllo på att plundra en by i vår väg. Fyra mongoler dödades och flera sårades och tre hövdingar plundrades på allt vad de ägde. Bara 1 ½ sv. mil från Goltjaggan. Då vi på onsdagsmorgon kommo vägen fram funno vi en svårt sårad mongol, som jag förde tillbaka till Goltjaggan. Det var andra gången på en månad, som rövarna varit så nära Goltjaggan.

Nu måste jag sluta. Glädes mig i hoppet att snart få möta vår kära styrelse och våra vänner. Må Gud leda så att allt går bra till dess. Med hjärtligaste hälsningar tillgivne

Joel.

Meddelanden.

Gud gör allting väl. Hur tacksamma kunna vi inte vara, att Anders Marthinson kom ut till Mongoliet i höstas, och han synes redan ha lärt så pass mycket av språket att han kan vara till verklig nytta.

•

Vad som nu behövs därute är plåt till en del tak, så att inte fjolårets förödelse genom regn skall upprepas. Vi beräkna att ungefär 5.000 kr. komma att åtgå.

Missionens två bilar ha nu gått så pass många år och äro så skröpliga, trots gjorda reparationer åter och återigen, att vi skulle gärna önska för missionärernas räkning få ersätta dem med nya bilar, innan de ha hunnit bli två absoluta — skrothögar. Vi instämma i d:r Hedins ord om behovet av bilar för missionärerna.

•

Familjen Torstensons och fröken Widebergs till i början av maj planerade utresa har måst uppskjutas till i början av augusti månad, men kommer ett avskiljningsmöte att hållas å K. F. U. K:s Centralförenings hörsal onsdagen den 21 maj kl. 8 e. m.

•

Vänner, bedjen för hela Mongolmissionen och dess missionärer ute och hemma!

•

»Det gäller för de heliga att hava ståndaktighet» (Upp. 14: 12).

Redovisning

över inkomna gåvomedel 16 mars—25 april 1930.

Koll. v. sym. i Sthlm 45: —; Onämnd »i st. f. bl.» 5: —; n:r 323 Strömbäck & Obbola syskonförb. 50: —; n:r 324 A. O. 10: —; A. B. 10: —; n:r 325 Missionsvän, B-fors, 15: —; Mongolvänner, Drottningskär, 21: 50; n:r 326 E. A., Hjo, 15: —; n:r 327 G. A. O., Duvbo, 3: —; n:r 328 M. L., Klägerup, 3: —; n:r 329 J. N., Torsby, »en bl. på S:s gr.» 5: —; n:r 330 A. L., Trälleborg, 5: —; n:r 331 K. F. U. K:s söndagssk., Djurgården, 18: 22; n:r 332 Onämnd, Fridene, »Herren förser» 200: —; n:r 333 Mongolkretsen, Malmö, 50: —; n:r 334 Till S. S:s minne fr. en pren. 50: —; n:r 335 E. C., Smältebro, »i st. f. bl.» 20: —; n:r 336 Onämnd, Lerberget, 100: —; n:r 337 R. O., d:o, 100: —; n:r 338 Mong. Vänner, Luleå, 20: 45; n:r 339 Mongolv:a J. K. 10: —; S. B. 10: —; n:r 340 H. & E. S., Skellefteå, 15: —; n:r 341 Smålandskor, Gällaryd, 5: —; n:r 342 E. F., Kneippbaden, 10: —; n:r 343 D. L., Eskilstuna, 10: —; n:r 344 Ungdomsföreningen, Svärdsjö, 20: —; n:r

345 E. O. & M. R., Tyringe, »i st. f. bl.» 10: —; n:r 346 A. J., Holsbybruun, 3: —; n:r 347 C. W. L., Hargshamn, 23: —; n:r 348 Onämnd, Hidingebro, »i st. f. bl.» 15: —; n:r 349 G. K. 5: —; n:r 350 F. J., Veckso.m, 3: —; A. H., Nrkpg, 5: —; n:r 351 D. & M., Soneröd, »i st. f. bl.» 5: —; Onämnd, Storm, 60: —; n:r 352 G. R., Gunnarshyn, »en bl. på miss:s gr.» 20: —; n:r 353 E. A., Ulricehamn, 25: —; n:r 354 koll. i Nykkola 30: 82; n:r 355 M. A., Sthlm, 10: —; n:r 356 M. Z., Gagnef, »i st. f. bl.» 5: —; n:r 357 E. K. & T. W., Strängsered, »en b:omma» 10: —; n:r 358 Onämnd 100: —; n:r 359 Två vänner i Skåne 17: —; n:r 360 I. A., Skillingaryd, 15: —; n:r 361 Kl. IV B i T. A:s lärov., Malmö, 7: —; n:r 362 E. S. B., Katrineholm, »en liten minnesgärd» 5: —; n:r 363 C. B. L., Sthlm, 5: —; n:r 364 A. W., Sundsvall, 5: —; n:r 365 A. E., Tärnsjö, 79: —; n:r 366 H. O., Sthlm, 10: —; n:r 367 H. N., Ytterturingen, 20: —; n:r 368 E. T., Borås, 10: —; n:r 369 D.str. Mell. Norri. K. F. U. M. 100: —; n:r 370 G. O., Oranäsudden, 5: —; n:r 371 K. M. A. 525: —; M. A., Åtvidaberg, 5: —; n:r 372 Systr. J., Karlskrona, 12: 79; n:r 373 C. M. J., Björkuby, 25: —; n:r 374 K. & M. K., Tjunnaryd, 15: —; Koll. v. sym. i Sthlm 17: 35; n:r 375 E. S., Sthlm, 10: —; n:r 376 Koll. vid årsm. i Betesdakyrkan, Sthlm, 592: 65; n:r 377 Missionsf., Arild, 50: —; A. F., Söjertäkje, 30: —; n:r 378 L. B., Nora, 28: —; n:r 379 »Av Herrens del» 25: —; n:r 380 S. G., Tavnas, 25: —; n:r 381 C. A., Runhälen, 10: —; n:r 382 M. M., Malmö, »i st. f. bl.» 5: —; n:r 383 J. F., Gthg, 25: —; n:r 384 F. A., Sävedalen, 10: —; n:r 385 A. T., Gamleby, 3: —; n:r 386 A. L., Kr.-hamn, 5: —; n:r 387 M. O., Lycksele, 50: —; n:r 388 E. H., Kotka, 20: —; n:r 389 Lottens testamente 100: —; n:r 390 I. J., Nrkpg, 400: —; n:r 391 Koll. i Jockseng: 5: 23; n:r 392 Mongolvänner, Köp:ng, 10: —; n:r 393 J. S., Karlskrona, 5: —; Mongolvän 10: —; n:r 394 Testamentem. eft. avl. frk. A. Storckenfeldt 1,000: —; n:r 395 Närtjuna 25: —; n:r 396 L. A., Sthlm, 36: 60; O., Bergvik, 10: —; Koll. v. sym. i Sthlm 15: 50; n:r 397 F. P., Malmö, 25: —; n:r 398 E. N., Härnösand, »i st. f. bl. S:s bår» 5: —; n:r 399 Två vänner till mongolm. 10: —; n:r 400 C. J. H., Runnvika, 3: —; n:r 401 N. P. O., Djurso.m, 325: —; n:r 402 M. E. A., Jkpg, 10: —; n:r 403 A. S., d:o, 3: —; n:r 404 E. R., Alingsås, 3: —; n:r 405 G. L., Hidingebro, »i st. f. bl.» 10: —; n:r 406 A. L., d:o, d:o, 10: —; H. L., Sthlm, 50: —; n:r 407 K. N., Listerby, 5: —; n:r 408 A. A., Näshäo, 48: —; n:r 409 Ungfl. Febe, Undersåker, 25: —; n:r 410 N. N. 15: —; K. E. 10: —; L. & S. K. 3: —; n:r 411 E. P., Hlbg, 10: —; n:r 412 C. W. E. »i st. f. bl.» 5: —; n:r 413 S. S., Sthlm, 10: —; n:r 414 Umeå K. F. U. K. 30: —; n:r 415 H. O., Jonstorp, 20: —; n:r 416 E. O., Fredsberg, 15: —; n:r 417 A. W., Skövde, 10: —; n:r 418 A. G. L., Kl. Lerberg, 5: —; A. L., Skellefteå, 2: —; n:r 419 Mong. Vänner, Ystad, 20: —; Onämnd, d:o, 10: —; n:r 420 Onämnd »... för Jesu vittnesbörd och Guds orda skull» 1,000: —; n:r 421 H. & A. L., Sthlm, 400: —; A. S., Hlbg, 2: —; D. S., Trädet, »i st. f. bl.» 5: —; n:r 422 B. S., Malmkpg, 3: —; n:r 423 C. M., Norberg, 5: —; n:r 424 H. L., Sthlm, 5: —; n:r 425 V. M., Kråbbleboda, 25: —; n:r 426 Vännerna J., Ange, 10: —; n:r 427 L. Z., Oslo, 2: 50; Onämnd, Malmö, 10: —; n:r 428 K. H., Olevström, 10: —; Mjaloonsvänner, Högnäs, 10: —; n:r 429 T. L., Hudiksvall, 20: —; n:r 430 Mong. Vänner, Luleå, 20: 50; n:r 431 Storsjö syf. 50: —; n:r 432 P. A. J., Lapträsk, 3: —; E. A. 10: —; Koll. v. sym. i Stocksund 17: —; n:r 433 R. M., Söderhamn, 10: —; n:r 434 H. T. & C. J., Björköby, 50: —; n:r 435 F. P., Solberga, 10: —; n:r

Svenska Mongolmissionens postgiro n:r 51015